

PRILOGA 3

PREDLOG
(EVA 2016-1611-0069)

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb je določena z Zakonom o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15 in 55/15; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2). Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb je področje, ki zahteva sprotno spremljanje tako zaradi ciljev, ki se jih na splošno želi doseči z davčno politiko, kot zaradi odprtih problemov, ki nastajajo pri izvajanju zakona in so tudi posledica spremenjenih razmer. Namen predlaganih sprememb in dopolnitev ZDoh-2 je prestrukturiranje davčnih bremen med dohodki iz dela in dohodki pravnih oseb, na način, da se znižujejo obremenitve dohodkov iz dela (s spremembo dohodninske lestvice in dohodkovnega praga za dodatno splošno olajšavo ter izvzemom dela plače iz naslova plačila za poslovno uspešnost iz davčne osnove) in povečujejo obremenitve na področju davka od dohodkov pravnih oseb. Z navedenimi ukrepi se bo okrepila konkurenčnost poslovnega okolja, kar vpliva na vzdržno gospodarsko rast in povečanje globalne konkurenčnosti Slovenije, na drugi strani pa se zagotavlja javnofinančno konsolidacijo, da se postopno doseže strukturno uravnoteženje javnih financ. Namen predlaganih sprememb je tudi uskladitev obdavčevanja dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti s spremembami na področju pavšalnega določanja dohodka na področju kmetijstva in gozdarstva, ki jih prinaša nova ureditev sistema ugotavljanja katastrskega dohodka ter tudi uvedba določenih administrativnih poenostavitev pri izpolnjevanju davčnih obveznosti za majhne obsege prve stopnje predelave kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

Dodatno je namen predlaganih sprememb in dopolnitev ZDoh-2 urediti probleme, ki so bili zaznani ob izvajanju zakona, kot so status dvojnega rezidentstva, obdavčitev bonitet v povezavi s promocijo zdravja na delovnem mestu, obdavčitev denarnih odškodnin za nepremoženjsko škodo, prejetih na podlagi sodb Evropskega sodišča za človekove pravice, ter določiti primerljivo obdavčitev zavezancev, ki prejemajo dohodek iz delovnega razmerja iz tujine. Prav tako je treba črtati določene določbe zakona zaradi sprememb evropske ali domače zakonodaje.

1. Obremenitev dela z dohodnino se v Sloveniji že vse od leta 2005 znižuje. Reforme so šle v smeri globalne razbremenitve dohodkov, predvsem tistih zavezancev v nižjih dohodkovnih razredih. Spremembe, uveljavljene z Zakonom za uravnoteženje javnih financ iz leta 2012, so bile pripravljene z namenom razbremenitve zavezancev z dohodki nad 1,3 povprečne plače in hkratičasne povečane obremenitve zavezancev z dohodki nad pet povprečnih plač (za leta 2013, 2014 in 2015). Zadnja sprejeta novela Zakona za uravnoteženje javnih financ iz leta 2015 je sledila cilju nadaljnjega znižanja obremenitve dohodkov zavezancev nad 1,5 povprečnih plač, ob podaljšanju veljavnosti obremenitve zavezancev z dohodki nad 5 povprečnih plač z davčno stopnjo 50 % (za leti 2016 in 2017).

Doseči davčno razbremenitev dela je ena izmed prioritet, ki si jih je zastavila Vlada Republike

Slovenije ob nastopu mandata na ekonomskem področju, torej s splošnimi sistemskimi ukrepi, tudi davčnimi, podpreti možnosti za stabilno nadaljnjo gospodarsko rast. Spremembe na področju plačevanja javnih dajatev morajo, poleg izboljšanja konkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja predvsem z odpravo administrativnih bremen ter prestrukturiranjem bremen javnih dajatev, na drugi strani zagotavljati tudi stabilne in predvidljive javnofinančne prihodke.

Pri iskanju ustreznih rešitev oziroma odgovorov v povezavi s spremembo davčnega sistema imajo mednarodne primerjave obremenitve z davki in prispevki velik vpliv in Slovenija je na eni strani po podatkih Evropske komisije (Taxation trends¹) po obremenitvi z davki in prispevki pod povprečjem Evropske unije, ki znaša 40 % bruto domačega proizvoda (BDP) za leto 2014 (Slovenija: 37 %). Vendar pa je iz podatkov o ekonomski strukturi davkov in prispevkov (davki na delo, davki na potrošnjo, davki na kapital in davki na premoženje) razvidno, da ekonomska struktura davkov ni najugodnejša z vidika konkurenčnosti, saj odstopa od povprečja evropskih držav zaradi nadpovprečne obremenitve dela s prispevki za socialno varnost in potrošnje ter podpovprečne obremenitve kapitala in premoženja. Ravno slednje je pomembno tudi z vidika presojanja obremenitve, saj je treba gledati celovito in ne samo z vidika enega davka ali ene skupine davkov.

Na drugi strani nam podatki o obremenitvi slovenskih plač, upoštevajoč izračune v skladu z metodologijo OECD, zbrane v publikaciji Taxing Wages², kažejo, da smo nad povprečjem OECD držav. Po podatkih Slovenija po obremenitvi dela v letu 2015 pri samski osebi ne glede na višino dohodka v primerjavi z državami, ki so naše konkurentke (PL, EE, ES, SK), v davčnem primežu odstopa navzgor. V primerjavi z razvitimi državami (I, FR, AT, DE) pa po obremenitvi dela odstopa navzdol. Po podatkih je namreč Slovenija po obremenitvi dela v letu 2015 pri samski osebi s povprečno plačo dosegla 10. mesto, pred njo pa so države kot Švedska, Finska, Avstrija, Nemčija, Francija, Belgija, itd. Vendar pa lahko ob podrobnejšem pregledu strukture davčnega primeža vidimo, da le-ta pri samski osebi s povprečno plačo v Sloveniji odstopa navzdol pri dohodnini in prispevkih za socialno varnost delodajalca in močno odstopa navzgor pri prispevkih za socialno varnost delojemalca v primerjavi s povprečjem držav članic OECD. Največji delež k davčnem primežu v Sloveniji prispevajo prispevki za socialno varnost, saj predstavljajo prispevki v stroških dela pri delojemalcu 19 % ter delodajalcu 13,9 %, dohodnina pa 9,7 % (davčni primež skupaj znaša 42,6 %). Za primerjavo pri taki osebi v državah članicah OECD davčni primež znaša 35,9 %, od tega prispevki za socialno varnost 22,5 % (prispevki delodajalca v višini 14,3 % in prispevki delojemalca 8,2 %) in dohodnina 13,5 %.

Dodaten izziv, ki ga je pri iskanju rešitev na davčnem področju treba upoštevati, je zasledovanje pravičnosti, ki jo sestavljata tako horizontalna pravičnost (kar pomeni, da morajo davčni zavezanci z enako plačilno sposobnostjo plačati enak znesek davka) kot vertikalna pravičnost (tisti z višjo plačilno sposobnostjo plačajo več davka). Pri tem se izhaja iz zavedanja, da so se v preteklosti, v pogojih visokega splošnega davčnega bremena, z zelo visokimi nominalnimi stopnjami davkov, preko razvejanega sistema davčnih olajšav, oprostitev in posebnih režimov za točno določene skupine zavezancev, oblikovali ukrepi za zasledovanje ciljev različnih segmentov ekonomske in socialne politike. Ta razvoj je pripeljal do kompleksnega in netransparentnega davčnega sistema, v katerem davčni zavezanec težko predvidi svojo davčno obveznost, nekaterim vrstam zavezancev je podeljena bolj ali manj prikrita davčna ugodnost, zato so ekonomske odločitve zavezancev pogosto pogojene z višino davka, ki bi ga bilo treba plačati.

¹ Vir: EK, Taxation trends 2016 – preliminarni podatki za leti 2013 in 2014

² Vir: OECD, Taxing wages 2016

Ne glede na ugodnejše makroekonomske pogoje je treba še vedno skrbeti za postopen napredek k zdravim javnim financam, kar pomeni, da je na področju davčne politike pomembna priprava gospodarski rasti prijaznih ukrepov. Študije kažejo, da imajo največji vpliv na gospodarsko rast neposredni davki (dohodnina, davek od dohodkov pravnih oseb in prispevki za socialno varnost) in da so davki na premoženje in potrošnjo (vključujoč okoljske dajatve) najmanj škodljivi za gospodarsko rast.

Glede na povedano se ocenjuje, da je obremenitev dela tisti dejavnik, ki med davčnimi ukrepi negativno vpliva na konkurenčnost. Študije OECD dokazujejo, da je visoka obremenitev dohodkov iz dela problematična vsaj z dveh vidikov, in sicer prvi je pritisk na stroške dela in slabšanje mednarodne konkurenčnosti podjetij in s tem države, kot drugi pa je lahko tudi tveganje za naraščanje sive ekonomije. Zato je treba kot enega izmed prioritarnih ciljev zastaviti zmanjšanje obremenitve dela v okviru ukrepov za prestrukturiranje bremen javnih dajatev. Pri tem je treba zasledovati cilj, da se ohrani primerljiv nivo socialne varnosti, zagotovi vzdržnost javnih financ, vključno s pokojninsko in zdravstveno blagajno, ter zagotovi pozitiven razvojni učinek davkov in prispevkov za socialno varnost. Potreba po znižanju obremenitve dela zahteva na drugi strani pripravo protiukrepov, da se doseže nevtralni učinek in se s tem ne ogrozi javnofinančne konsolidacije in se vztraja v zavezi, tako glede obvladovanja javnega dolga, kot tudi proračunskega primanjkljaja v okviru pakta za stabilnost in rast. Ti protiukrepi se vzporedno pripravljajo na področju obdavčitve davka od dohodkov pravnih oseb.

Lestvica za odmero dohodnine

Z davčnim letom 2014 je bilo ukinjeno samodejno usklajevanje lestvice za odmero dohodnine in olajšav, in sicer kot ukrep v okviru javnofinančne konsolidacije na podlagi ciljev v Programu stabilnosti za leto 2013. Možnost usklajevanja je bila prenesena v okvir vsakoletnega sprejemanja zakona, ki ureja izvrševanje proračuna. Na podlagi nove ureditve uskladiitev lestvice še ni bila opravljena, je pa bila z Zakonom o dopolnitvi Zakona za uravnoteženje javnih financ iz leta 2015 nazadnje spremenjena lestvica za odmero dohodnine, in sicer zaradi razbremenitve zavezancev z dohodkom nad 1,5 povprečne plače.

Na podlagi podatkov odmere dohodnine za leto 2014 porazdelitev zavezancev po davčnih razredih pokaže, da je bilo v prvem davčnem razredu porazdeljenih nekaj več kot 58 % zavezancev, ki so plačali dobrih 12 % celotne dohodnine. Nekaj manj kot 33 % zavezancev je bilo porazdeljenih v drugi davčni razred, njihova odmerjena dohodnina pa je predstavljala nekaj več kot 40 % celotne dohodnine. V tretjem davčnem razredu je bilo porazdeljenih nekaj več 8 % vseh zavezancev, ki so plačali okoli 39 % dohodnine. Tem zavezancem je bila odmerjena povprečna dohodnina v višini nekaj čez 8.111 eurov. Manj kot pol odstotka zavezancev pa je bilo v zadnjem, četrtem davčnem razredu. Njihova povprečna dohodnina na zavezanca je znašala dobrih 45.000 eurov, skupaj pa jim je bila obračunana dohodnina v znesku okoli 147 mio eurov, kar predstavlja okoli 8,5 % celotne odmerjene dohodnine.

Sprememba dohodninske lestvice je na eni strani pomemben korak k ciljni razbremenitvi zaposlenih, s čimer se posredno vpliva na večjo produktivnost in učinkovitost v podjetjih, na drugi strani pa se zasleduje tudi cilj zmanjševanja davčnega primeža v Sloveniji, kar pa neposredno vpliva tudi na povečanje konkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja. S spremembo dohodninske lestvice bodo enakomerno davčno razbremenjeni zavezanci, ki prejemajo aktivne dohodke nad 1,6 povprečne plače in padejo pod strmo progresijo, predvidene spremembe zajamejo visoko strokovne in najproduktivnejše zavezance, ki pomembno prispevajo k dodani vrednosti podjetij oziroma k družbenemu proizvodu.

Dodatna splošna olajšava

Dodatna splošna olajšava je bila uvedena z davčnim letom 2008 s ciljem razbremenitve najnižjih dohodkovnih skupin. Pragi dohodkov, ki so določeni za priznavanje dodatne splošne olajšave, in dodatna splošna olajšava so se povečali z davčnim letom 2010 s ciljem znižati dohodnino pri osebah, ki prejemajo minimalno plačo, ki se je v letu 2010 povečala z novim Zakonom o minimalni plači. Na ta način je del bremena povišanja neto minimalne plače prevzela država. Poznejših sprememb dohodkovnih pragov za dodatno splošno olajšavo in višine dodatne splošne olajšave ni bilo. Z davčnim letom 2014 je bila z uvedbo ukinitve samodejnega usklajevanja lestvice za odmero dohodnine in olajšav, ukinjeno tudi samodejno usklajevanje dohodkovnih pragov za dodatno splošno olajšavo in dodatne splošne olajšave. Na podlagi nove ureditve usklajevanj, in sicer v okviru vsakoletnega sprejemanja zakona, ki ureja izvrševanje proračuna, uskladitev dohodkovnih prahov in dodatne splošne olajšave še ni bila opravljena.

Po podatkih odmere dohodnine za leto 2014 je razvidno, da je bilo, glede na vse davčne zavezanke, okoli 58 % takih, ki so uveljavljali samo splošno olajšavo. Predvsem so to zavezanci, ki imajo dohodek iz naslova delovnega razmerja. Zavezanci z nizkimi dohodki lahko uveljavljajo tudi dodatno splošno olajšavo. V letu 2014 je 298.089 zavezancev uveljavljalo dodatno splošno olajšavo v višini 3.217,12 eurov, do katere so upravičeni zavezanci, ki so dosegli skupne obdavčljive dohodke do višine 10.866 eurov. 103.530 zavezancev je uveljavljalo dodatno splošno olajšavo v višini 1.115,94 eurov, ki pripada zavezanecem s skupnimi obdavčljivimi dohodki v višini med 10.866 euri in 12.570 euri. Med vsemi zavezanci je bilo v letu 2014 skupaj 15.213 tistih, ki niso uveljavljali splošne olajšave.

Z začetkom leta 2016 so se začele uporabljati spremembe zakona, ki ureja minimalno plačo, s katerimi se spreminja opredelitev minimalne plače na način, da se iz minimalne plače izvemajo nekateri dodatki, in sicer dodatek za nočno delo, dodatek za delo v nedeljo, dodatek za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu. Pri posameznem prejemniku minimalne plače lahko zaradi navedenih sprememb v opredelitvi minimalne plače pride do situacije (če prejme višjo plačo od minimalne zaradi prejema navedenih dodatkov), da izgubi pravico do višje dodatne splošne olajšave, kar se odrazi v bistveno nižji prejeti neto plači, kot pred spremembo zakona, ki ureja minimalno plačo. Sprememba na segmentu dodatne splošne olajšave je usmerjena v preprečitev takšnih situacij pri prejemnikih minimalne plače.

Razbremenitev dela plače za poslovno uspešnost

V Sloveniji je v sistemu pravic iz delovnega razmerja poslovna uspešnost opredeljena kot sestavni del plačila za delo, torej plače (126. in 127. člen Zakona o delovnih razmerjih; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1). Del plače za poslovno uspešnost ni vsebinsko opredeljen, sestavni del plače je le v primeru, če je to dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi. Torej ne gre za pravico iz delovnega razmerja, ki bi delavcem pripadala po zakonu, temveč, če je tako dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi.

V skladu s trenutno veljavnim ZDoh-2 so obdavčeni vsi dohodki iz delovnega razmerja, razen določenih izjem (ki so vezane na določene pravice iz zakonov, ki urejajo delovna razmerja in obveznosti, ki jih imajo delavci in delodajalci v skladu z zakoni, ki urejajo socialna zavarovanja) kar pa pomeni, da je najbolj produktiven kader zaradi progresivnih davčnih stopenj tudi najbolj davčno obremenjen. Ker se želi z ukrepom razbremeniti najbolj produktiven in kreativen kader, ki največ prispeva k dodani vrednosti, ustvarjeni v podjetjih, se razbremenuje del plače za poslovno uspešnost. Ukrep je namenjen povečanju konkurenčnosti podjetij, ki zaposlujejo delavce na območju Slovenije, in ohranjanju delovnih mest v Sloveniji ob hkratni preprečitvi razbremenitve zavezancev, ki ne ustvarjajo dodane vrednosti.

Iz zadnjega Raziskovanja o strukturi plač Statističnega urada, ki je na voljo (za leto 2010), je

razbrati, da so skupaj gospodarske družbe in samostojni podjetniki namenili za izplačilo stimulatívnega in gibljivega dela plače med 400 in 500 mio eurov, kar med drugim predstavljajo tudi plačila za poslovno uspešnost. Pri tem so največji delež teh izplačil prejeli zaposleni v predelovalni dejavnosti (okoli 1/3 zneska), v povprečju okoli 790 eurov na zaposlenega. Sledila je dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih koles (okoli 1/5 zneska), kjer so v povprečju izredna izplačila znašala okoli 848 eurov na zaposlenega.

2. Dohodek iz opravljanja kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, šteje za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, predstavlja oceno tržnega dohodka te dejavnosti, in se obdavčuje na podlagi pavšalno določenega dohodka, ki se ugotavlja v sistemu ugotavljanja katastrskega dohodka, za pridelavo na kmetijskih in gozdnih zemljiških kot katastrski dohodek in za pridelavo v čebeljih panjih kot pavšalna ocena dohodka na čebelji panj. Danes se za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost šteje pridelava, ki je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka (z Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka) in s predpisi o evidentiranju nepremičnin in je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. Skladno s to definicijo se kot osnovna kmetijska dejavnost ne šteje pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelava sadik vinske trte in sadik hmelja, pridelava okrasnih rastlin ter intenzivna pridelava vrtnin in zelišč, saj površine pod temi vrstami pridelave niso evidentirane, sistem ugotavljanja katastrskega dohodka pa zanje ne omogoča izračuna katastrskega dohodka. Zato se morajo za tako pridelavo dohodki za davčne in druge namene ugotavljati tako kot za druge pridobitne dejavnosti, torej na podlagi vodenja knjigovodstva ter ugotavljanja dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Izjemoma se kot osnovna kmetijska dejavnost s trenutno veljavnim Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka štejeta tudi proizvodnja oljčnega olja in vina, čeprav sta to skladno s klasifikacijo dejavnosti nekmetijski oziroma predelovalni dejavnosti. Vse ostale predelovalne dejavnosti, ki se opravljajo v povezavi s kmetijsko dejavnostjo, se štejejo za dopolnilne dejavnosti na kmetiji in se davčno obravnavajo kot druge pridobitne dejavnosti.

Z letom 2017 se bo na podlagi novega Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka uveljavila nova metoda ugotavljanja katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj. Po novi metodi ugotavljanja katastrskega dohodka se v sistem vključujejo vse vrste kmetijske pridelave, tudi posebne intenzivne kulture, za katere je sedaj treba dohodek ugotavljati na podlagi vodenja ustreznega knjigovodstva ali evidenc. Za namene ugotavljanja katastrskega dohodka se za posebne kulture štejejo zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi, za katero se šteje pridelava ene ali več zelenjadnic oziroma zelišč na isti površini v celotni rastni sezoni posameznega koledarskega leta, jagode na njivah, semena in sadike poljščin, zelenjadnice in zelišča, ki se pridelujejo v tleh na prostem ali v tunelih, in reja polžev na njivi. S seznama posebnih kultur za namene ugotavljanja katastrskega dohodka pa se še vedno izloča pridelava v rastlinjakih, pridelava okrasnih rastlin in vsa pridelava, ki ni vezana na zemljišče, kot na primer pridelava gob.

Zakon o dohodnini načeloma določa, da se dohodek rezidentov določi ob upoštevanju vseh dohodkov, ki jih ti dosežejo v posameznem letu, z virom tako v Sloveniji kot v tujini. Pravila za določanje pavšalne davčne osnove za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti niso določena, zato je to pravilo za tovrstne dohodke težko izvajati. S posegom v zakon se bo uredil tudi način prijavljanja površin, na katerih rezidenti Slovenije opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost v tujini, pa tudi način določanja pavšalne ocene dohodka za take površine kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Z novim Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka se še vedno jasno razmejuje, da se katastrski dohodek ugotavlja le za dejavnost kmetijstva in gozdarstva, razen za oljčnike, kjer

se kot pridelek ne štejejo oljke ampak oljčno olje, ter za vinograde, kjer se sicer kot pridelek za ugotavljanje katastrskega dohodka šteje grozdje, vendar zakon določa tudi način ugotavljanja katastrskega dohodka za vino, proizvedeno iz lastnega grozolja in sicer kot dvakratnik katastrskega dohodka vinograda s pridelkom grozolja. Zato tudi v sistemu dohodnine kot do sedaj ostajata tako proizvodnja oljčnega olja kot proizvodnja vina davčno obravnavani kot osnovna kmetijska dejavnost. Načeloma je treba dopolnilne dejavnosti na kmetiji, kot jih določajo predpisi o kmetijstvu, obravnavati enako kot druge pridobitne dejavnosti, saj dopolnilne dejavnosti lahko predstavljajo neposredno konkurenco podobnim ali celo istovrstnim dejavnostim, ki jih druge fizične osebe, ki nimajo kmetije, opravljajo v drugi organizacijski obliki (samostojni podjetnik posameznik). Zato se v okviru dohodnine dopolnilne dejavnosti obravnavajo primerjalno z drugimi nekmetijskimi dejavnostmi. Za vse te dejavnosti velja, da morajo dohodek ugotavljati na podlagi knjigovodstva, ob izpolnjevanju določenih pogojev pa imajo možnost izbrati administrativno poenostavitev ugotavljanja dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v višini 80 % prihodkov. Poleg tega dopolnilne dejavnosti praviloma niso vezane na uporabo kmetijskih zemljišč, ampak so zelo raznovrstne, s tem pa so lahko tudi gospodarski učinki ob istem obsegu bistveno drugačni. Zato za dopolnilne dejavnosti ni primerno niti ni mogoče določati posebnega načina ugotavljanja dohodka na pavšalen način. Primerno pa je poiskati rešitev za poenostavitve za zelo majhne obsege predelave lastnih kmetijskih pridelkov, ki je tesno povezana s pridelavo surovin (s kmetijsko dejavnostjo), nima pa še vseh bistvenih značilnosti samostojne dejavnosti, saj se še ne opravlja trajno oziroma kontinuirano, njen učinek je predvsem optimiziranje kmetijske dejavnosti, ne pa doseganje dodatnega dohodka, zanjo pa praviloma tudi velja, da stroški presegajo prihodke. Za tako predelavo tudi v mednarodni praksi pogosto najdemo izjeme, zato se z novimi rešitvami v okviru sistema dohodnine predlaga, da se tudi pri nas za male obsege prve stopnje predelave uredi poenostavljena rešitev oziroma določi oprostitev dohodnine za morebitne dohodke iz take dejavnosti, saj se šteje, da so ti dohodki že del katastrskega dohodka. S tem bodo izvajalci takih dopolnilnih dejavnosti administrativno razbremenjeni obveznosti vodenja knjigovodstva za davčne namene, s tem pa tudi obveznosti izdajanja računov z davčnim potrjevanjem, če ne bodo zavezanci za DDV.

Z Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka se določa, za katere posebne kulture bo mogoče po novem dohodek oceniti pavšalno. Vendar se z zakonom za posebne kulture določi le višino katastrskega dohodka, ne ureja pa se evidentiranja teh površin v zemljiški kataster. Posebne kulture so namreč v glavnem enoletne, izjemoma večletne kulture, katerih pridelava se pogosto seli z ene površine na drugo oziroma z enega zemljišča na drugo. Zato zanje ni vzpostavljeno evidentiranje v evidenci dejanske rabe niti v evidencah GERK, posledično pa se teh površin tudi ne evidentira v zemljiškem katastru. Za take kulture zato ni mogoče pridobiti podatkov o površinah na način, da bi se te površine neposredno iz neke že obstoječe evidence vpisale v zemljiški kataster po uradni dolžnosti. Prav tako ne bi bilo smiselno vsako leto sproti sporočati podatkov o teh površinah v zemljiški kataster, saj bi to zahtevalo navezavo obsega tovrstne pridelave na konkretne zemljiške parcele, kar je včasih težko določiti. Zato se bo osebam, ki pridelujejo posebne kulture, dala možnost, da uredijo evidenco teh površin brez njihovega geolociranja in razmejevanja po parcelah, le z vsakoletnim sporočanjem površine teh kultur v okviru zbirnih vlog za uveljavljanje pravic iz naslova ukrepov kmetijske politike pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Davčni organ pa bo od pristojnega ministrstva prevzel podatke o teh površinah, jih pripisal članom kmečkega gospodinjstva osebe, ki bo površine prijavila, in jim obenem pripisal tudi ustrezni katastrski dohodek. S tem bo po novem tudi pridelovalcem posebnih kultur dana možnost, da se dohodek od te pridelave ugotavlja pavšalno, na podlagi katastrskega dohodka, s čimer bodo razbremenjeni obveznosti vodenja knjigovodstva za davčne namene, s tem pa tudi obveznosti izdajanja računov z davčnim potrjevanjem, če ne bodo zavezanci za DDV. Za realizacijo navedenega je potrebno z zakonom, ki ureja dohodnino, določiti tudi način pripisovanja katastrskega dohodka posebnih kultur, ki se bo določil v skupnem znesku

za posamezno kmečko gospodinjstvo posameznemu članu kmečkega gospodinjstva.

Podobno se v zemljiškem katastru ne razločujejo površine vinogradov za pridelavo grozdja in za proizvodnjo vina. Zato je treba za pripisovanje dodatnega katastrskega dohodka za proizvodnjo vina zagotoviti način evidentiranja oziroma ocene površin vinogradov, katerih pridelek se predela v vino. Predlaga se rešitev, da se površine oceni iz obsega proizvodnje vina, ki se sporoča ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, pri tem pa izhaja iz statističnega povprečja o proizvodnji vina.

Nova metoda ugotavljanja katastrskega dohodka prinaša skupno povečanje katastrskega dohodka, pripisanega fizičnim osebam, kar bo lahko imelo za posledico za posamezno kmečko gospodinjstvo tudi nekajkrat povečano višino katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj glede na preteklo leto in posledično lahko tudi povečane davčne obveznosti. Za preprečitev navedenega že sam Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka ureja postopen prehod na polne zneske novega katastrskega dohodka (v prvem letu se upošteva samo 40 %, v drugem letu 50 % in v tretjem letu 75 % novega zneska), obenem pa se predlaga, da se tudi v okviru dohodnine zagotovi, da se v prehodnem obdobju katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj za nobeno kmečko gospodinjstvo glede na predhodno leto ne bosta povečala za več kot dvakrat. S tem se bo zagotovilo postopno približevanje pavšalno ocenjenega dohodka novo izračunanim zneskom, s tem pa tudi postopno prilaganja obveznosti za socialno varnost, ki so vezane na pavšalno oceno dohodka.

Navedene spremembe, ki so posledica uveljavitve nove metode ugotavljanja katastrskega dohodka z letom 2017 ter reševanje problematike majhnih obsegov prve stopnje predelave kmetijskih in gozdarskih pridelkov, zahtevajo torej ustrezne prilagoditve zakona, ki ureja dohodnino v segmentu, ki ureja davčno obravnavo dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

3. Rezidentstvo fizičnih osebe po ZDoh-2 je urejeno v 6. členu (rezident) in 7. členu (nerezident) ZDoh-2. Novejša sodna praksa (Vrhovnega sodišča RS in Upravnega sodišča RS) je vzpostavila novo upravno-sodno prakso na področju ugotavljanja rezidentskega statusa. Iz novejših sodnih praks izhaja, da mora davčni organ pri presoji rezidentstva svojo odločitev utemeljevati zgolj na podlagi določb nacionalne davčne zakonodaje in ne določb mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja (prelomnih pravil iz 4. člena tovrstnih pogodb), niti v primerih, ko zavezanec izkazuje istočasno rezidentstvo tuje države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo. To pomeni, da davčni organ pri presoji statusa v teh primerih svoje odločitve ne opre na presojo prelomnih pravil za dvojne rezidente, temveč se zavezanec ob izpolnjevanju katerega koli pogoja iz 6. člena ZDoh-2, šteje za rezidenta Slovenije. Če je zavezanec dvojni rezident (tj. rezident Slovenije po 6. členu ZDoh-2 in tudi rezident države, s katero je Slovenija sklenila mednarodno pogodbo) se vprašanje dvojnega rezidentstva presoja v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi v Sloveniji ali v okviru postopka skupnega dogovarjanja po mednarodni pogodbi. V teh primerih ima lahko davčni zavezanec dva različna statusa – za namene izvajanja ZDoh-2 in za namene uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi, kar lahko vodi k dvojnimi ugodnostim, zato je primerno primere dvojnega rezidentstva urediti tudi v ZDoh-2.

4. Po veljavni ureditvi se dohodnine ne plača od denarne odškodnine za nepremoženjsko škodo, prejete v skladu z določbami Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja. Posameznik lahko zaradi kršitve pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja, ki je določena tudi z Evropsko konvencijo za človekove pravice, prejme odškodnino (pravično zadoščenje) tudi na podlagi sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice. Ta odškodnina na podlagi veljavne ureditve ni oproščena plačila dohodnine, zato bi bilo primerno tudi zanjo

določiti enako davčno obravnavo.

5. Z Direktivo Sveta (EU) 2015/2060 z dne 10. novembra 2015 je bila razveljavljena Direktiva 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti in sicer z učinkom od 1.1.2016, za Avstrijo pa se na splošno še vedno uporablja do 31. decembra 2016. Direktiva 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti je v domačo zakonodajo prenesena z Zakonom o davčnem postopku in ZDoh-2. Zaradi razveljavitve omenjene direktive je tako treba uskladiti tudi relevantne določbe ZDoh-2.

6. Z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu je določena obveznost delodajalca, da mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu. Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki so namenjeni vsem delavcem in se izvajajo za vse delavce pod enakimi pogoji, z namenom ohranjanja in krepitev telesnega in duševnega zdravja zaposlenih. Glede na veljavno davčno ureditev so po ZDoh-2 že oblikovane nekatere oprostitve, v okviru katerih se lahko uvrstijo številni ukrepi na področju promocije zdravja, vendar je treba z dodatnimi spodbudami povečati promocijo zdravja na delovnem mestu.

7. Zavezanci, ki prejemajo dohodke iz delovnega razmerja iz tujine, lahko uveljavljajo zmanjšanje davčne osnove za stroške prehrane med delom in stroške prevoza na delo in iz dela, pri čemer se ti stroški priznajo glede na dejansko prisotnost na delu in v skladu z uredbo vlade. Zavezanci, ki prejemajo dohodke iz delovnega razmerja, od delodajalca, ki je zavezan k izplačilu stroškov v zvezi z delom v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja v Sloveniji, imajo pravico do izplačila navedenih stroškov in se zato v skladu z 44. členom ZDoh-2 ne všttevajo v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja. Delovnoppravna zakonodaja drugih držav pa ni nujno skladna s slovensko in je lahko povračilo stroškov del bruto plače posameznika. Ker je treba tudi zavezancem, ki delajo v tujini, omogočiti enako pravico, kot jo imajo zavezanci, ki delajo v Sloveniji, je primerno, da se v teh primerih poenoti terminologija s 44. členom ZDoh-2 in določi primerljiva davčna obravnavo.

8. V skladu z zakonom, ki ureja politične stranke, stranka pridobiva sredstva iz članarine, prispevkov fizičnih oseb, prihodkov od premoženja in proračuna. Državni organi, organi lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ne smejo financirati političnih strank, razen če zakon določa drugače. Upoštevanje navedeno je nekonsistentno in zavajajoče ohranjati davčno olajšavo za donacije za izplačila političnim strankam za zavezance, ki ne smejo financirati političnih strank.

9. V okviru reforme 2006 so bile v ZDoh-2 uveljavljene tudi ugodnosti za fizične osebe za dopustne naložbe tveganega kapitala v družbe tveganega kapitala, ki so ustanovljene po Zakonu o družbah tveganega kapitala (Uradni list RS, št. 92/07 in 57/09). Ugodnost je bila uvedena v obliki oprostitve dohodnine od kapitalskih dobičkov, doseženih z odsvojitvijo lastniških deležev v družbi tveganega kapitala. Glede na to, da ugodnost predstavlja državno pomoč, se mora dodeljevati v skladu s pravili za državne pomoči. To pomeni, da morajo davčni zavezanci upoštevati tudi širši okvir oziroma pogoje pri njihovem uveljavljanju. V primeru davčnih ugodnosti za dopustne naložbe tveganega kapitala je ta okvir določen z Zakonom o družbah tveganega kapitala. Navedeno lahko pomeni dodatno administrativno breme oziroma sta uveljavljanje in nadzor težja, kot sta uveljavljanje in nadzor pri splošnih ukrepih. Ni zanemarljivo dejstvo, da so bile navedene ugodnosti na podlagi prehodne določbe ZDoh-2 uveljavljene z zamikom, to je ne že ob začetku uporabe ZDoh-2 z letom 2007, ampak takrat, ko je bil sprejet Zakon o družbah tveganega kapitala in je bila tudi na njegovi podlagi priglašena shema predmetne državne pomoči ter je Evropska komisija državno pomoč po shemi odobrila. Tekom svoje veljavnosti se navedene ugodnosti niso uveljavljale v znatni meri

oziroma se niso uveljavljale. Razlog je tudi, da je k temu pripomogla ekonomska in finančna kriza, ko se niso dosegali občutni dobički.

Okoliščine se spreminjajo tudi na področju tveganega kapitala. V letu 2014 so tako prenehale veljati do tedaj veljavne EU sheme za predmetne državne pomoči in s tem tudi sheme tveganega kapitala. Sprejete so bile nove smernice s preoblikovanim okvirom in cilji glede na okolje v in po krizi ter sodobnejšo usmeritvijo shem državnih pomoči. Zaradi prenehanja veljavnosti shem za predmetne državne pomoči je treba ustrezno uskladiti relevantne določbe ZDoh-2.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj je znižanje davčne obremenitve dohodkov iz dela, kar bo doseženo z uvedbo posebne davčne obravnave dela plače za poslovno uspešnost, spremembo lestvice za odmero dohodnine in dohodkovnega praga za dodatno splošno olajšavo. Z ukrepom posebne davčne obravnave dela plače za poslovno uspešnost se želi razbremeniti najbolj produktiven in kreativen kader, ki največ prispeva k dodani vrednosti, ustvarjeni v podjetjih. Ukrep je namenjen povečanju konkurenčnosti podjetij, ki zaposlujejo delavce na območju Slovenije, in ohranjanju delovnih mest v Sloveniji ob hkratni preprečitvi razbremenitve zavezancev, ki ne ustvarjajo dodane vrednosti, in ob upoštevanju cilja pravičnejše porazdelitve davčnih bremen. Dodatni ukrep je sprememba dohodninske lestvice, ki prav tako pomeni razbremenitev zaposlenih, s čimer se posredno vpliva na večjo produktivnost in učinkovitost v podjetjih, na drugi strani pa se zasleduje tudi cilj zmanjševanja davčnega primeža v Sloveniji, kar pa neposredno vpliva tudi na povečanje konkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja. S spremembo dohodninske lestvice se bo enakomerno razbremenil sloj, ki prejema aktivne dohodke in pade pod strmo progresijo, v bistvu pa spremembe zajamejo visoko strokovne in najproduktivnejše zavezance, ki pomembno prispevajo k dodani vrednosti podjetij. Sprememba dohodkovnega praga za pridobitev višje dodatne splošne olajšave pa ima za cilj preprečiti situacije, da bi prejemniki minimalne plače, ki opravljajo večje obsege nočnega dela in dela ob nedeljah, praznikih in dela prostih dnevih, zaradi izgube višje dodatne splošne olajšave prejeli nižjo neto plačo, kot če bi dodatkov za tovrstno delo ne bi prejeli oziroma na te dneve oziroma ponoči ne bi delali.

Cilj na področju dohodkov iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti je uskladiti davčno obravnavo navedenih dohodkov z novo metodo o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki razširja pavšalno ocenjevanje dohodkov iz kmetijstva in gozdarstva tudi na pridelavo določenih posebnih kultur. Cilj navedenega je enakopravnejša obravnava vseh vrst kmetijske pridelave, tudi posebnih intenzivnih kultur, za katere je bilo do zdaj treba dohodek ugotavljati na podlagi knjigovodstva. Cilj pa je tudi doseči večjo sorazmernost davčnih administrativnih obveznosti glede na obseg predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, zato se določa možnost vključitve dohodkov manjših obsegov predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ki še ne izkazujejo lastnosti samostojnega opravljanja dejavnosti predelave, v pavšalni način določanja davčne osnove. Nadalje pa je cilj tudi doseči postopen prehod posameznega kmečkega gospodinjstva oziroma člana kmečkega gospodinjstva na višje obveznosti iz naslova dohodnine in posredno prispevkov za socialno varnost, ki jih prinašajo novi izračuni katastrskega dohodka.

2.2 Načela

Načela tega zakona v splošnem ne odstopajo od temeljnih načel veljavnega zakona. V predlogu zakona se tako izhaja iz načela splošne davčne obveznosti, načela obdavčitve svetovnega dohodka, enake oziroma primerljive davčne obravnave davčnih zavezancev v enakem oziroma primerljivem položaju in sposobnosti za plačilo davka.

2.3 Poglavitne rešitve

V predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini so predlagane naslednje rešitve:

1. Spreminja se lestvica za odmero dohodnine tako, da se med trenutni 2. in 3. razred uvede nov davčni razred, pri neto davčni osnovi v višini 48.000 eurov in stopnjo 34 %, hkrati pa se stopnja dohodnine v četrtem davčnem razredu zniža z 41 % na 39 %, medtem ko stopnja v zadnjem davčnem razredu ostane nespremenjena, torej v višini 50 %. S tem se ublaži progresivnost trenutno veljavne lestvice za odmero dohodnine. Sprememba dohodninske lestvice je na eni strani pomemben korak z vidika razbremenitve zaposlenih, s čimer se posredno vpliva na večjo produktivnost in učinkovitost v podjetjih, na drugi strani pa se zasleduje tudi cilj zmanjševanja davčnega primeža v Sloveniji, kar pa neposredno vpliva tudi na povečanje konkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja. S spremembo dohodninske lestvice se bo enakomerno razbremenil sloj, ki prejema aktivne dohodke nad 1,6 povprečne plače in pade pod strmo progresijo. Spremembe torej zajamejo visoko strokovne in najproduktivnejše zavezance, ki pomembno prispevajo k dodani vrednosti podjetij, s tem pa se bo izboljšala konkurenčna slika slovenskega poslovnega okolja v delu, v katerem je trenutno primerjalno gledano nekonkurenčno.

Del plače za poslovno uspešnost se izvzema iz davčne osnove dohodka iz delovnega razmerja do višine 70 % povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji. Ukrep je namenjen povečanju konkurenčnosti podjetij, ki zaposlujejo delavce na območju Slovenije, in ohranjanju delovnih mest v Sloveniji ob hkratni preprečitvi razbremenitve zavezancev, ki ne ustvarjajo dodane vrednosti. Ob enaki višini bruto dohodka oziroma stroška delodajalca, bo delavec, ki bo upravičen do dela plače za poslovno uspešnost, prejel višji neto dohodek. Z vidika nevtralnosti ukrepa je postavljena vsebinska opredelitev dela plače za poslovno uspešnost, ki pomeni ožjenje vsebine glede na ZDR-1 na način, da se postavi pogoj dogovora o izplačilu dela plače ravni splošnega akta delodajalca ali na ravni kolektivne pogodbe. Ta raven ožjenja je z vidika omejevanja zlorab nujna, saj se s tem izključi dogovor s pogodbo o zaposlitvi, uvedeni pa so tudi dodatni pogoji. Davčno ugodnejša obravnava plačila za poslovno uspešnost tako ne velja za vsa plačila za poslovno uspešnost, ki so dogovorjena v skladu z ZDR-1, temveč se omejuje tako, da bodo ugodnejše davčne obravnave deležna le tista plačila za poslovno uspešnost, ki bodo izplačana enkrat v koledarskem letu vsem upravičenim delavcem hkrati in pod pogojem, 1. da je pravica do izplačila dela plače za poslovno uspešnost določena v splošnem aktu delodajalca, pri čemer morajo biti pogoji za pridobitev pravice do dela plače za poslovno uspešnost določeni enotno za vse delavce, ali 2. v kolektivni pogodbi, v kateri ali na podlagi katere so določena merila in kriteriji za pridobitev pravice do dela plače za poslovno uspešnost. Posebna davčna obravnava se vzpostavi do določene višine prejetega dela plače za poslovno uspešnost, in sicer do višine 70 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji. Prejet dohodek v tej višini se ne bo všteval v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja.

Zaradi spremembe načina obdavčitve dohodka iz naslova dela plače za poslovno uspešnost bo treba prilagoditi Prilogo 1 v Pravilniku o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu, Prilogo 1 in 2 v Pravilniku o obrazcu informativnega izračuna dohodnine in obrazcu napovedi za odmero dohodnine ter Prilogi 1 in 2 v Pravilniku o obrazcih za napovedi za odmero akontacije dohodnine ter obrazcih za napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz kapitala in dohodka iz oddajanja premoženja v najem.

Spreminja se dohodkovni prag za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave, in sicer se povečuje za 300 eurov, s sedanjih 10.866,37 eurov skupnih aktivnih dohodkov zavezanca na 11.166,37 eurov skupnih aktivnih dohodkov zavezanca. S tem se bo razbremenilo približno 19.738 zavezancev, predvsem prejemnikov minimalne plače, in odpravilo možnost nastanka

situacij, da bi prejemniki minimalne plače z večjim obsegom nočnega dela oziroma dela v nedeljah, praznikih in prostih dnevih, prejeli nižjo neto plačo, kot če na te dneve oziroma ponoči ne bi delali.

2. Na področju dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se predlagajo naslednje spremembe:

- Jasneje se določa, da se kot dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti rezidentov šteje tudi dohodek od pridelave na kmetijskih in gozdnih zemljiščih izven Slovenije; ureja se način določanja pavšalne ocene dohodka za taka zemljišča in način pripisovanja tega dohodka članom kmečkega gospodinjstva.
- V pavšalni način določanja davčne osnove se vključuje tudi pridelava posebnih kultur, ki so ustrezno evidentirane pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo, ter se ohranja davčna obravnava proizvodnje vina ne glede na obseg v okviru osnovne kmetijske dejavnosti. Pavšalni dohodek od pridelave posebnih kultur in proizvodnje vina iz lastnega grozdja se določa kot dodatni katastrski dohodek v skladu z zakonom, ki ureja katastrski dohodek. Kot posebne kulture se štejejo zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi, za katero se šteje pridelava ene ali več zelenjadnic oziroma zelišč na isti površini v celotni rastni sezoni posameznega koledarskega leta, jagode na njivah, semena in sadike poljščin, zelenjadnice in zelišče, ki se pridelujejo v tleh na prostem ali v tunelih, in reja polžev na njivi. Dodatni katastrski dohodek posebnih kultur in pridelave grozdja v vino se na podlagi podatkov ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, o površinah pod posamezno posebno kulturo ter o količini pridelave grozdja v vino določi skupno za celotno kmečko gospodinjstvo, zato se določa tudi mehanizem pripisovanja tako ugotovljenega dodatnega katastrskega dohodka posameznemu članu kmečkega gospodinjstva. Predlaga se, da se dodatni katastrski dohodek pripiše posameznemu članu kmečkega gospodinjstva v sorazmernih zneskih glede na skupno število članov kmečkega gospodinjstva, ki opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost.
- Kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo se opredeli tudi dohodek, dosežen z malim obsegom prve stopnje pridelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v določene izdelke, in sicer na način, da bodo kmečka gospodinjstva z majhnim obsegom pridelave lahko opravljala tudi prvo stopnjo pridelave lastnih pridelkov oziroma proizvajala izdelke, določene z zakonom (nerazkosane in razkosane klavne živali, maslo, kislina in sladka smetana, kislo mleko, pinjenec, sirotka, jogurt, kefir, skuta in siri brez dodatkov, kisano, sušeno, vloženo in drugače konzervirano sadje in zelenjava, sadni in vinski mošt, sadno vino, sadni in zelenjavni sok in sirup, sadni in vinski kis, jedilna olja razen oljčnega ter smola in oglje), tudi za namene prodaje, kot dohodek pa se bo štel le katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč. Dohodek od pridelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v navedene izdelke bo torej oproščen plačila dohodnine, zavezancem pa posledično za davčne namene ne bo potrebno voditi knjigovodstva oziroma ustreznih evidenc, kot sedaj, in davčno potrjevati računov.
- V prehodnem obdobju treh let (2017, 2018 in 2019) se določa mehanizem postopnega prehoda posameznega kmečkega gospodinjstva oziroma člana kmečkega gospodinjstva na višje obveznosti iz naslova dohodnine in posredno prispevkov za socialno varnost, katere bodo lahko nastale za kmečka gospodinjstva kot posledica povečanja katastrskega dohodka. Določa se mehanizem, da se v obdavčitev posameznega leta v prehodnem obdobju ne more vključiti katastrskega dohodka kmečkega gospodinjstva, ki bi za več kot dvakrat presegel katastrski dohodek tega kmečkega gospodinjstva v preteklem letu.

Navedene spremembe zahtevajo tudi spremembe zakona, ki ureja davčni postopek. Potrebno bo določiti obveznost in način zagotavljanja podatkov ministrstva, pristojnega za kmetijstvo in

gozdarstvo Finančni upravi Republike Slovenije, potrebnih za pripisovanje dodatnega katastrskega dohodka posebnih kultur in katastrskega dohodka predelave grozdja v vino posameznemu kmečkemu gospodinjstvu ter vzpostaviti obveznost ustreznega evidentiranja za namene naknadnega nadzora nad prodajo lastnih pridelkov in izdelkov iz lastnih pridelkov.

3. Predlagana je dopolnitev člena, ki ureja nerezidentski status, ki bo določal, da se zavezanec šteje za nerezidenta Slovenije v času, v katerem bi se štel za rezidenta po tem zakonu, a se po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki jo je sklenila Slovenija, šteje samo za rezidenta druge države pogodbenice.

4. Določa se oprostitev plačil dohodnine od denarnih odškodnin za nepremoženjsko škodo zaradi kršitve varstva pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, prejete na podlagi odločbe Evropskega sodišča za človekove pravice.

5. V predlogu zakona je predlagano tudi:

- črtanje določb zakona zaradi razveljavitve Direktive 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti;
- črtanje olajšave za donacije za izplačila političnim strankam;
- črtanje oprostitve dohodnine od dobička iz kapitala, doseženega pri odsvojitvi deleža v družbah tveganega kapitala, z določitvijo prehodnega obdobja.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Na osnovi podatkov iz Statističnega raziskovanja o strukturi plače, dinamike teh izplačil med letom ter lastnih ocen je pripravljena ocena učinka izpada javnofinančnih prihodkov rešitve, ki omogoča ugodnejšo davčno obravnavo dela plače iz naslova poslovne uspešnosti. Finančni učinek temelji na oceni, da bo skupni znesek izplačanega dela plače za poslovno uspešnost v prvem letu uveljavitve predloga zakona okoli 160 mio eurov letno. V tem primeru ocenjujemo, da bo imela razbremenitev dela plače za poslovno uspešnost do višine 70 % povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji učinek na znižanje prihodkov državnega proračuna iz naslova dohodnine v višini okoli 45 mio eurov. Zaradi davčnega prihranka pri izplačilu - neto izplačilo dohodka iz uspešnosti, obstaja velika verjetnost, da bodo delodajalci v prihodnjih letih prilagodili sistem izplačevanja iz poslovne uspešnosti in s tem maksimalno izkoristili ugodnejšo davčno obravnavo. To pomeni, da predvsem za prihodnja leta obstaja tveganje, da je ocena znižanja prihodkov iz naslova dohodnine lahko podcenjena.

Sprememba lestvice za odmero dohodnine na način, da se med trenutnim 2. in 3. razredom uvede nov davčni razred, pri neto davčni osnovi v višini 48.000 eurov in stopnjo 34 %, hkrati pa se stopnja dohodnine v četrtem davčnem razredu zniža z 41 % na 39 % bo, ob upoštevanju podatkov odmere dohodnine za leto 2014 in nespremenjeni višini dohodkov zavezancev, po oceni znižala prihodke iz naslova dohodnine v višini okoli 56 mio eurov letno. Pri tem pa bo imel dodaten vpliv na znižanje prihodkov iz naslova dohodnine tudi predlog rešitve, s katerim se zvišuje dohodkovni prag za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave. Ob upoštevanju enakih podatkov, bo torej ta rešitev še dodatno znižala prihodke iz naslova dohodnine za okoli 5 mio eurov. Zaradi spremenjene dohodninske lestvice in dohodkovnega praga za upravičenost do dodatne splošne olajšave bodo prihodki iz naslova dohodnine letno nižji za okoli 61 mio eurov.

Predlog mehanizma, da se v obdavčitev ne more vključiti katastrskega dohodka kmečkega gospodinjstva, ki bi v tekočem letu za več kot dvakrat presegel katastrski dohodek tega kmečkega gospodinjstva glede na preteklo leto, bo imel tudi manjše neposredne učinke na prihodke državnega proračuna. Ocenjujemo, da bodo v letu 2017 vse spremembe na področju

ugotavljanja katastrskega dohodka v povprečju znižale prihodke iz naslova dohodnine, saj se bo ocenjeni katastrski dohodek celo znižal. Vendar pa se bodo lahko ne glede na to pri nekaterih kmečkih gospodinjstvih oziroma članih kmečkega gospodinjstva obveznosti iz naslova dohodnine zvišale. Predlog rešitve, s katero je določen mehanizem postopnega prehoda na višjo davčno obveznost, bo torej ob upoštevanju povprečne efektivne stopnje dohodnine zavezancev, ki dosegajo dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti za leto 2014 in znaša 17 % znižal prihodke državnega proračuna iz naslova dohodnine za okoli 0,2 mio eurov. Ocenjeni finančni učinki na državni proračun, merjeno v denarnem toku, pa bodo realizirani šele z enoletnim zamikom, kar pomeni, da bo imela tako predlagana rešitev vpliv šele na prihodke v letu 2018.

Predlagane rešitve zakona bodo imele v letu 2017 za posledico znižanje prihodkov državnega proračuna iz naslova dohodnine v skupnem znesku okoli 106 mio eurov, v letu 2018 pa je tako pričakovati še za okoli 0,2 mio eurov nižje prihodke.

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva, saj so že zagotovljena v okviru predvidenih sredstev Finančne uprave Republike Slovenije.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

V evropskem pravnem redu na področju obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb ni posebnih usklajevalnih pravil, zato se obdavčevanje dohodkov fizičnih oseb ne usklajuje s pravnim redom Evropske skupnosti. Države članice EU svobodno oblikujejo sisteme obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb, pri čemer morajo zagotavljati združljivost nacionalnih zakonodaj s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Prikaz ureditve v drugih državah ³

Avstrija

Avstrija je v letu 2015 pripravila davčno reformo in spremenila dohodninsko lestvico. Tako so z letom 2016 povečali število dohodninskih razredov in sicer iz štiri (1 davčni razred z 0 % mejno stopnjo, sledila sta razreda z mejnima stopnjama 36,5 %, 43,2 % in zadnji razred z mejno stopnjo 50 %) na sedem. Spodnji davčni razred je še vedno nulti razred, sledijo pa davčni razredi z mejnimi stopnjami 25 %, 35 %, 42 %, 48 %, 50 % in zadnji davčni razred z mejno stopnjo 55 %. Nulti razred se nanaša na obdavčljiv dohodek do 11.000 eurov, kot pred reformo, medtem, ko se v splošnem znižujejo mejne davčne stopnje glede na obdavčljivi dohodek, razen za zelo visoke obdavčljive dohodke (nad 1 milijon eurov) v najvišjem razredu. Za obdavčljiv dohodek do 18.000 eurov je stopnja 25 %, za obdavčljiv dohodek do 31.000 eurov je stopnja 35 %, za obdavčljiv dohodek do 60.000 eurov je stopnja 42 %, za obdavčljiv dohodek do 90.000 eurov je stopnja 48 %, za obdavčljiv dohodek nad 90.000 eurov je stopnja 50 % in za obdavčljiv dohodek nad 1 milijon eurov je stopnja 55 %.

Posamezniki, ki imajo svoj domicil ali običajno bivališče v Avstriji, so zavezanci za dohodnino v Avstriji od svetovnega dohodka. Domicil je katerikoli kraj, kjer ima oseba stanovanje/hišo v

³ Vir: IBFD Tax Research Platform: Country Analyses

okolicih, ki nakazujejo, da se bo stanovanje/hiša vzdrževala in uporabljala več kot na začasni osnovi. Stanovanje/hiša je katerikoli prostor namenjen bivanju (npr. poletno bivališče, ali celo hotelska soba, najeta za daljši čas). Šteje se, da ima oseba stanovanje/hišo, če ga dejansko uporablja ali ga ima pravico uporabljati za namene svojega bivanja. Avstrijski domicil je vzpostavljen, če namerava posameznik na začetku svojega bivanja v Avstriji uporabljati stanovanje/hišo v Avstriji več kot šest mesecev. Po posebnem aktu Zveznega finančnega ministrstva se sekundarni domicil v Avstriji ne šteje za domicil, zaradi katerega nastane davčna obveznost od svetovnega dohodka v Avstriji, če so izpolnjeni določeni pogoji. Običajno bivališče je kraj, kjer je posameznik prisoten v okolicih, ki kažejo na to, da njegova prisotnost v tem kraju ni zgolj začasna. Začasnost oz. nezačasnost se ugotavljata od primera do primera. V vsakem primeru fizična prisotnost več kot šest mesecev v Avstriji pomeni nastanek davčne obveznosti od svetovnega dohodka. Posebna pravila veljajo, če je imel posameznik svoj center življenjskih interesov izven Avstrije več kot pet let. V tem primeru nastane zaradi sekundarnega domicila v Avstriji davčna obveznost od svetovnega dohodka v Avstriji le za davčna leta, v katerih je posameznik uporabljal stanovanje/hišo (samo ali skupaj z drugimi stanovanji) več kot 70 dni. Vendar pa je domicil v Avstriji vzpostavljen, če davčni zavezanec uporablja avstrijski domicil svojega zakonca, ki je v Avstriji davčni zavezanec od svetovnega dohodka.

Po dostopnih podatkih na področju obdavčitve aktivnih dohodkov fizičnih je le Avstrija tista, ki ima predpisano solidarnostno dodatno dajatev (solidarity surcharge) na 13. in 14. plačo (od leta 2013 do leta 2016). Trenutno so obdavčene po enotni stopnji 6 %. Stopnje dodatne dajatve za te dohodke znašajo 0% za prvih 620 eurov, 6% za naslednjih 24.380 eurov, 27% za naslednjih 25.000 eurov, 35,75% za naslednjih 33.333 eurov in 50% za zneske, ki presegajo 83.333 eurov.

V Avstriji davčna obravnave dohodkov kmetijske in gozdarske dejavnosti fizičnih oseb tudi temelji na pavšalno določenem dohodku. Večina kmetij plačuje dohodnino glede na davčno osnovo, določeno na podlagi vrednosti kmetije. V Avstriji so se z letom 2015 v davčno osnovo poleg pavšalne ocene dohodka začele všteti tudi vse vrste dohodkovnih subvencij brez razlikovanja in to v višini 50 % dejanskih zneskov. Del kmetij, katerih pavšalno ocenjeni dohodek presega določeni prag, pa mora davčno osnovo ugotavljati z vodenjem knjig. Takih kmetij je okoli 20 %.

Za male obsege prve stopnje predelave lastnih kmetijskih pridelkov velja posebna ureditev, ki do določenega vrednostnega obsega določa oprostitvev dohodnine oziroma šteje, da so dohodki že del pavšalno ocenjenega dohodka kmetijske dejavnosti.

Italija

Italija ima progresivno davčno lestvico od leta 2007. Imajo pet davčnih razredov in sicer z mejnimi stopnjami 23 %, 27 %, 38 %, 41 % in 43 %. Do 15.000 eurov dohodka je stopnja 23 %, do 28.000 eurov dohodka je stopnja 27 %, do 55.000 eurov dohodka je stopnja 38%, do 75.000 eurov dohodka je stopnja 41 % in nad 75.000 eurov dohodka je stopnja 43 %. Navedene mejne davčne stopnje so povečane z regionalnimi davki, ki se gibljejo od 1,23 % do 3,33 %. Nadalje so lahko stopnje povečane z mestnimi in pokrajinskimi davki, ki jih določa vsako mesto in pokrajina sama v skupni stopnji do 0,9 %. Poleg tega, je Italija za davčna leta 2014, 2015 in 2016 progresivno lestvico povišala za 3 % dodatnega davka imenovanega solidarnostni prispevek za rezidente, ki presegajo 300.000 eurov letnega dohodka.

Za namene dohodnine se za rezidente Italije štejejo osebe, državljani ali ne, ki so za večji del davčnega leta registrirani v Civilnem registru prebivalstva, ali ki so rezidenti oziroma imajo domicil v Italiji po Civilnem zakoniku. Po Civilnem zakoniku je rezidenca osebe kraj, kjer ima svoje običajno bivališče, medtem ko je njen domicil kraj, kjer je vzpostavila glavno središče svojega poslovanja in interesov (center življenjskih interesov). Osebe, ki so se izpisale iz Civilnega registra prebivalcev ob preselitvi v državo ali teritorij, ki ni vključen na beli seznam (ki

je v pripravi in bo objavljen z aktom ministrstva), se štejejo za rezidente Italije, razen če predložijo dokazila o nasprotnem.

V dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti se za vse kmetije ugotavlja na podlagi katastrske vrednosti, torej pavšalno. K tako določeni davčni osnovi se dohodkovne subvencije ne prištevajo posebej. V pavšalno ocenjen dohodek se všttevajo tudi nekatere vrste predelave, kot so proizvodnja vina in oljčnega olja. Praviloma pa se dopolnilna dejavnost na kmetijah šteje za samostojno gospodarsko dejavnost in obravnava primerljivo drugim pridobitnim dejavnostim.

Hrvaška

Hrvaška ima tri davčne razrede, in sicer z mejnimi stopnjami 12 %, 25 % in 40 %. Do 26.000 hrvaških kun (v nadaljnjem besedilu: HRK) obdavčljivega dohodka je stopnja 12 %, do 158.400 HRK obdavčljivega dohodka je stopnja 25 % in nad 158.400 HRK obdavčljivega dohodka je stopnja 40 %. Poleg tega nekatera mesta naložijo dodatni davek na dohodek. Stopnje dodatnega davka določijo lokalne oblasti v stopnjah 10 %, 12 %, 15 %, 18 %. Občine lahko določijo stopnjo, ki ne sme biti višja od 10 %. Mesto z populacijo manj kot 30.000 prebivalcev, lahko določi stopnjo, ki ne sme biti višja od 12 %. Mesto z populacijo več kot 30.000 prebivalcev, lahko določi stopnjo, ki ne sme biti višja od 15 %. Glavno mesto Zagreb lahko določi stopnjo, ki ne sme biti višja od 18 %. Trenutno najvišja stopnja dodatnega davka, ki ga naložijo mesta je 18 % in se uporablja za mesto Zagreb.

Davčni zavezanec rezident je posameznik, ki ima na Hrvaškem svojo rezidenco ali običajno bivališče. Posameznik ima rezidenco na Hrvaškem, če ima v lasti/najemu bivališče neprekinjeno vsaj 183 dni v dveh zaporednih koledarskih letih. Stalno bivanje v bivališču ni nujno. Posameznik ima običajno bivališče na Hrvaškem, če okoliščine nakazujejo, da posameznik stalno biva v tem kraju ali območju v obdobju vsaj 183 dni v dveh zaporednih koledarskih letih. Obdobje 183 dni se nanaša na fizično prisotnost na Hrvaškem. Davčni zavezanec rezident je tudi posameznik, ki nima rezidence ali običajnega bivališča na Hrvaškem, ali je zaposlen pri vladi ter prejema plačo iz take napotitve. Če je posameznik davčni rezident države, s katero je Hrvaška sklenila veljavno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja in je hkrati tudi davčni rezident Hrvaške, se upoštevajo določbe mednarodne pogodbe, da bi se določilo davčno rezidentstvo posameznika.

Za dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti Hrvaška nima uveljavljene posebne davčne obravnave. Dohodek se davčno obravnava enako kot dohodek fizičnih oseb, dosežen z opravljanjem drugih dejavnosti. Za kmetijsko in gozdarsko dejavnost torej nimajo več uveljavljenega sistema pavšalnega določanja dohodka glede na proizvodni potencial zemljišč.

Litva

Dohodnina se odmerja po splošni proporcionalni stopnji 15%. Dohodek iz neodvisnih profesionalnih dejavnosti se obdavči po davčni stopnji 5%, z nekaterimi izjemami, kot je dohodek odvetnikov, notarjev, sodnih izvršiteljev, računovodij, revizorjev, finančnih, davčnih ali pravnih svetovalcev, arhitektov, oblikovalcev, novinarjev, ter dohodek iz vrednostnih papirjev (vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti), za katere velja splošna stopnja 15%. Dohodek iz odsvojitve neplemenitih odpadnih kovin, ki ga doseže posameznik, ki ne opravlja dejavnosti, se tudi obdavči po stopnji 5%.

Rezident Litve je posameznik, katerega stalno bivališče v davčnem obdobju je v Litvi; katerega kraj osebnih, družbenih ali ekonomskih interesov v davčnem obdobju je v Litvi in ne v drugi državi; ki je prisoten v Litvi neprekinjeno ali s prekinitvami vsaj 183 dni v davčnem obdobju; ki je prisoten v Litvi neprekinjeno ali s prekinitvami vsaj 280 dni v zaporednih davčnih obdobjih in je bival v Litvi neprekinjeno ali s prekinitvami vsaj 90 dni v enem od teh davčnih obdobji; ki je državlján Litve in ne izpolnjuje kriterija prisotnosti (npr. število dni) v Litvi, vendar prejema

nadomestilo po pogodbi o zaposlitvi (ali podobni pogodbi), ali povračila stroškov v zvezi z bivanjem v drugi državi, iz državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti v Litvi. Kadar posameznik, ki je rezident Litve vsaj tri zaporedna davčna obdobja, za stalno zapusti Litvo v davčnem obdobju, ki sledi omenjenim obdobjem, in biva v Litvi manj kot 183 dni v davčnem obdobju odhoda, se šteje za rezidenta Litve do dneva odhoda. Navedeno pa ne velja v primerih, ko se posameznik preseli iz Litve na 'offshore' ozemlje in ima znatne poslovne interese v Litvi. Tak posameznik se šteje za rezidenta Litve v davčnem obdobju, v katerem Litvo zapusti ter v dveh naslednjih davčnih obdobjih. Poslovni interesi so znatni, če je posameznik lastnik družbe ali ima 25 odstotni delež v družbi v Litvi ali ima več kot 30 odstotkov njegovega dohodka v davčnem obdobju vir v Litvi. Na splošno lahko nerezident, ki dosega vsaj 90 odstotkov svojega bruto dohodka iz virov v Litvi v davčnem obdobju, zaprosi za enako obravnavo, kot da je rezident Litve za davčne namene. Na splošno se v primeru, ko se posameznik šteje za rezidenta dveh držav pogodbenic po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja, njegov rezidentski status določi po prelomnih pravilih iz te pogodbe.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona bo delno povečal administrativno obremenitev davčnega organa, saj se bodo v pavšalno ocenjevanje dohodka vključile tudi posebne kulture, za katere davčni organ podatkov o površinah ne bo mogel dobiti neposredno iz zemljiškega katastra, ampak jih bo posebej pridobil od ministrstva, pristojnega za kmetijstvo. Poleg navedenega se tudi predelava grozdja v vino vključuje v pavšalno ocenjen dohodek, in sicer s povečanjem katastrskega dohodka vinograda za površine, za katere iz podatkov ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, izhaja, da je bilo grozdje predelano v vino. Na podlagi pridobljenih podatkov od ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, v zvezi s posebnimi kulturami in predelavo grozdja v vino, bo moral davčni organ posameznemu kmečkemu gospodinjstvu pripisati ustrezen dodaten katastrski dohodek ter tako ugotovljen skupen dodaten katastrski dohodek kmečkega gospodinjstva po določenem ključu v nadaljevanju pripisati posameznemu članu kmečkega gospodinjstva, ki opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost. V zvezi s temi dodatnimi nalogami bo treba tudi nadgraditi programske rešitve. Posebno programsko rešitev pa bo treba vzpostaviti tudi za čas prehodnega obdobja.

V zvezi z navedenimi obveznostmi davčnega organa se bo povečala tudi obremenitev ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, ki bo moralo davčnemu organu pošiljati zgoraj navedene podatke o površinah posebnih kultur in o proizvodnji vina, ter za ta namen ustrezno prilagoditi zbiranje, organizacijo podatkov in informacijsko podporo.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

S predlogom zakona se davčnim zavezancem ne nalagajo nove administrativne obveznosti.

Predlog zakona ne bo imel povečanih administrativnih posledic za obveznosti davčnih zavezancev do davčnega organa. Zaradi novih rešitev bodo morali lastniki oziroma uporabniki zemljišč, na katerih se pridelujejo posebne intenzivne kulture, v skladu s predpisi o kmetijstvu, površine pod temi kulturami v okviru zbirnih vlog za uveljavljanje plačil iz naslova ukrepov kmetijske politike sicer sporočiti ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo. Enako bodo morali poleg registracije dopolnilne dejavnosti po predpisih o kmetijstvu zavezanci, ki bodo želeli dopolnilno dejavnost prve stopnje predelave davčno obravnavati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, davčnemu organu prijaviti poseben status izvajanja prve stopnje predelave kmetijskih in gozdarskih pridelkov. Vendar pa bodo na drugi strani, če bodo to storili, razbremenjeni obveznosti vodenja poslovnih knjig za svojo dejavnost, saj se bodo pridelava

posebnih kultur in majhni obsegi prve stopnje predelave lahko davčno obravnavala v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kar pa je velika administrativna poenostavitvev.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Namen predlaganih sprememb in dopolnitev ZDoh-2 je prestrukturiranje davčnih bremen med dohodki iz dela in davka od dohodkov pravnih oseb, s čimer se znižujejo obremenitve dohodkov iz dela (s spremembo dohodninske lestvice, dohodkovnega praga za dodatno splošno olajšavo in izvzemom dela dohodkov iz naslova dela plače za poslovno uspešnost iz davčne osnove) in povečujejo obremenitve na področju davka od dohodkov pravnih oseb. Z navedenimi ukrepi se bo okrepila konkurenčnost poslovnega okolja, kar vpliva na vzdržno gospodarsko rast, povečanje globalne konkurenčnosti Slovenije in podjetij, ki zaposlujejo delavce na območju Slovenije, ter ohranjanju delovnih mest v Sloveniji.

Obenem pa bo imel predlog zakona tudi manjše pozitivne posledice na gospodarstvo z vidika, da se bo znižal davčni primež zaradi sprememba dohodninske lestvice, kar je pomembno predvsem z vidika konkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja in mednarodne primerjave obremenitve dela.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Ukrepa spremembe dohodninske lestvice, skupaj z zvišanjem dohodkovnega praga za dodatno splošno olajšavo, in izvzem dela dohodkov iz naslova dela plače za poslovno uspešnost iz davčne osnove bosta pripomogla k ohranjanju delovnih mest v Sloveniji, predvsem delovnih mest najbolj produktivnega in kreativnega kadra, ki največ prispeva k dodani vrednosti, ustvarjeni v podjetjih.

Sprememba dohodninske lestvice v predlogu zakona bo imela zaradi progresivne obdavčitve vpliv na znižanje davčne obveznosti vseh zavezancev, ki prejemajo dohodke nekje nad 1,6 povprečne plače v Republiki Sloveniji. Po podatkih odmere dohodnine za leto 2014 to pomeni, da bo imela taka rešitev vpliv na znižanje davčne obveznosti na približno 10 % vseh zavezancev. Na podlagi teoretičnih izračunov se bo zavezancu, ki prejema dohodek v višini 1,6 povprečne plače (na letnem nivoju to pomeni višina plače 31.140 eurov) in uveljavlja samo splošno olajšavo, znižala davčna obremenitev za približno 39 eurov letno (3 eure na mesec). Zavezanec z dohodkom v višini dveh povprečnih plač pa bo imel na letni ravni odmerjene za okoli 412 eurov manj dohodnine (mesečno okoli 34 eurov). Pri zavezancu, ki prejema dohodek v višini 6 povprečnih plač in je obdavčen s stopnjo 50 %, bo njegova davčna obveznost, ne glede na to, da se v tem davčnem razredu stopnja davka ne bo spremenila, nižja, in sicer bo nižja za približno 2.390 eurov (mesečno okoli 200 eurov).

Povišanje dohodkovnega praga za višjo dodatno splošno olajšavo za 300 eurov bo imelo za posledico znižanje davčne obveznosti za približno 19.738 zavezancev, upravičencev do dodatne splošne olajšave. Pri dohodku v višini 11.000 eurov na letnem nivoju bodo zavezanci razbremenjeni za okoli 335 eurov letno oziroma mesečno za okoli 28 eurov.

Enako pa bo imel zaposleni tudi višji neto dohodek zaradi ugodnejše davčne obravnave dela plače iz naslova poslovne uspešnosti. Namreč v primeru, da delodajalec nameni zaposlenemu 1.000 eurov dela plače iz poslovne uspešnosti (celotni strošek skupaj s socialnimi prispevki), bo ob upoštevanju povprečne mejne stopnje dohodnine v višini 30 % predlagana rešitev zvišala

neto dohodek za okoli 43 % (namesto 470 evrov dohodka bo tako zaposleni prejel 671 evrov).

Z novimi zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka se bo sicer pavšalno ocenjen dohodek (katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji panj), ki je bil v sedaj veljavnem sistemu nesorazmerno podcenjen, povečal, v povprečju za okoli dvakrat. Torej se bodo za toliko v povprečju povečale tudi obveznosti, vezane na ta podatek, tako obveznost iz naslova dohodnine kot tudi prispevkov za socialno varnost. Vendar bodo povprečni zneski katastrskega dohodka na kmečko gospodinjstvo in zavezanca še vedno relativno nizki, po ocenah pa na povprečnih in nadpovprečnih kmetijah tudi še vedno bistveno podcenjeni glede na realno raven dohodkov.

Kljub temu se za ublažitev prehoda na nov sistem ugotavljanja katastrskega dohodka že sam zakon, ki ureja katastrski dohodek, ureja postopnost prehoda tako, da se v letu 2017 upošteva samo 40 % novo izračunanega zneska pavšalnega dohodka, v letu 2018 55 % in v letu 2019 75 % novega zneska. Dodatno pa se s tem zakonom ureja tudi triletno prehodno obdobje, v katerem kmečko gospodinjstvo ne bo moglo izkazati pavšalno ocenjenega dohodka v znesku, ki bi za več kot dvakrat presegl znesek iz predhodnega leta.

Katastrski dohodek zajet v obdavčitev bo na zavezanca v letu 2020 v povprečju znašal 383 evrov, kar pomeni za okoli 95 evrov več kot danes.

Podobno, kot bo uveljavitev predloga tega zakona vplivala na prihodke iz naslova dohodnine, ocenjujemo, da bo predlog imel posredne finančne učinke tudi na druga javnofinančna sredstva, in sicer na prihodke iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in prispevkov za zdravstveno zavarovanje. Glede na povečanje katastrskega dohodka se ocenjuje, da se število zavarovancev, ki so člani kmečkih gospodinjstev, ki bi presegli minimalno zavarovalno osnovo, ne bo povečalo, saj analize dokazujejo, da bo za večino še vedno veljala najnižja zakonsko določena zavarovalna osnova. Povečanje prihodkov iz naslova prispevkov za socialno varnost je lahko pričakovati le pri tistih zavarovancih, ki plačujejo prispevek za zdravstveno zavarovanje od katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojna Finančna uprava Republike Slovenije, ki bo na običajen način poskrbela tudi za obveščanje zavezancev o novostih v predlogu zakona.

- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance skladno s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

- osebno ime zunanjega strokovnjaka ali firma in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi zakona.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen,
- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,

- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja,
- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte),
- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti,
- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15 in 55/15) se v 7. členu doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

» (2) Ne glede na 6. člen tega zakona se zavezanec šteje za nerezidenta Slovenije v času, v katerem bi se štel za rezidenta po tem zakonu, a se po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki jo je sklenila Slovenija, šteje samo za rezidenta druge države pogodbenice.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

2. člen

V 26. členu se na koncu 8. točke pika nadomesti s podpičjem in se dodata nova 9. in 10. točka, ki se glasita:

»9. dohodek od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, kot je določen s šestim odstavkom 69. člena tega zakona.

10. dohodek od proizvodnje vina iz lastnega pridelka grozdja, če imajo člani kmečkega gospodinjstva v lasti ali uporabi do vključno 0,3 ha vinograda.«.

3. člen

7. točka 27. člena se spremeni tako, da se glasi:

»7. denarne odškodnine za nepremoženjsko škodo zaradi kršitve varstva pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja, prejete v skladu z določbami zakona, ki ureja varstvo pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja, ali na podlagi odločbe Evropskega sodišča za človekove pravice.«.

4. člen

Drugi odstavek 33. člena se črta.

Dosedanji tretji, četrti, peti in šesti odstavek postanejo drugi, tretji, četrti in peti odstavek.

5. člen

V tretjem odstavku 39. člena se na koncu 2. točke pred podpičjem doda vejica in besedilo »vključno z izobraževanjem in usposabljanjem v okviru izvajanja promocije zdravja na delovnem mestu v skladu z zakonom, ki ureja varstvo in zdravje pri delu«.

V petem odstavku se številka 13 nadomesti s številko 15.

6. člen

V 41. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se za dohodke iz naslova dela plače za poslovno uspešnost, ki se vštevajo v davčno osnovo, davčna osnova zmanjša za sorazmerni del obveznih prispevkov za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati delojemalec, glede na delež teh dohodkov, ki se vštevajo v davčno osnovo.«.

7. člen

V prvem odstavku 44. člena se za 4. točko doda nova 4.a točka, ki se glasi:

»4.a povračilo stroškov delojemalcu za plačane premije za individualno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini, kadar gre za zavarovanje, ki velja v vseh državah sveta, ter kadar:

- je sklenitev takega zavarovanja vezana zgolj na opravljanje službenih nalog na službenem potovanju v tujini,
- je povračilo stroškov sklenitve takega zavarovanja na voljo vsem delojemalcem, ki službeno potujejo v tujino, in
- tako zavarovanje krije nujno pomoč, prevoze in storitve (zavarovanje je sklenjeno za najnižji obseg tveganja/pravic oziroma najnižjo višino kritja);«.

Na koncu 11. točke se pika nadomesti s podpičjem in se doda nova 12. točka, ki se glasi:

»12. del plače za poslovno uspešnost po zakonu, ki ureja delovna razmerja, izplačan enkrat v koledarskem letu vsem upravičenim delavcem hkrati, če:

- imajo vsi delavci pri delodajalcu pravico do izplačila dela plače za poslovno uspešnost in so pravica do izplačila dela plače za poslovno uspešnost ter kriteriji za njegovo izplačilo določeni v splošnem aktu delodajalca, s katerim so delavci vnaprej seznanjeni, ali
- če je s kolektivno pogodbo dogovorjena možnost izplačila dela plače za poslovno uspešnost po merilih in kriterijih, dogovorjenih v tej kolektivni pogodbi ali dogovorjenih na način ali na podlagi te kolektivne pogodbe,

in sicer do višine 70% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.

Šteje se, da imajo pravico do dela plače za poslovno uspešnost vsi delavci pri delodajalcu, če so pogoji za pridobitev pravice do dela plače za poslovno uspešnost s splošnim aktom delodajalca določeni enotno za vse delavce.«.

V tretjem odstavku se besedilo »10. in 11.« nadomesti z besedilom »10., 11. in 12.«.

V četrtem odstavku se besedilo »10. in 11.« nadomesti z besedilom »10., 11. in 12.«.

8. člen

V 45. členu se spremeni naslov, tako da se glasi: »(dohodek iz delovnega razmerja iz tujine, ki se ne všteva v davčno osnovo)«.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Zavezancu, ki prejema dohodek iz delovnega razmerja iz tujine, se v davčno osnovo od tega dohodka ne všteva dohodek v višini stroška prehrane med delom in stroška prevoza na delo in z dela, glede na dejansko prisotnost na delovnem mestu v tujini, pod pogoji in do višine, ki jih na podlagi drugega odstavka 44. člena tega zakona določi vlada, pri čemer se stroški prehrane med delom priznajo do višine, povečane za 80% glede na višino, ki jo določi vlada.«.

9. člen

V drugem odstavku 47. člena se črta besedilo »za katero se obračunava davek na dodano vrednost,«.

10. člen

V 66. členu se črta tretji odstavek.

V četrtem odstavku se črta besedilo »in za znesek, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu iz tretjega odstavka tega člena,«.

11. člen

V 69. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Kot osnovna kmetijska dejavnost se šteje tudi pridelava posebnih kultur, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in evidentirana pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo in gozdarstvo.«.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek, se za besedo »hmelj« črta vejica ter doda beseda »ter« in črta besedilo »ter intenzivna pridelava vrtnin in zelišč«.

Dosedanji peti odstavek se črta.

V šestem odstavku se za besedilom »tudi čebelarstvo,« doda besedilo »določeno s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka,«.

Dodajo se novi sedmi, osmi, deveti, deseti in enajsti odstavek, ki se glasijo:

»(7) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena se kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost šteje tudi pridelava na kmetijskih in gozdnih zemljiščih izven Slovenije.

(8) Kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo se šteje tudi dohodek od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ki se štejejo za pridelke osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, če se člani kmečkega gospodinjstva tako odločijo in to priglasijo davčnemu organu v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, in so izpolnjeni naslednji pogoji:

- člani kmečkega gospodinjstva ne opravljajo druge dopolnilne dejavnosti na kmetiji;
- člani kmečkega gospodinjstva ne ugotavljajo davčne osnove v skladu z drugim odstavkom 47. člena tega zakona in
- v davčnem letu pred davčnim letom, za katero priglašajo obravnavo dohodka od malega obsega prve stopnje predelave kot dohodka v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, prihodki od te dejavnosti ne presegajo 3.000 eurov.

(9) Za izdelke prve stopnje predelave iz prejšnjega odstavka se štejejo: nerazkosane in razkosane klavne živali, maslo, kislina in sladka smetana, kislo mleko, pinjenec, sirotka, jogurt, kefir, skuta in siri brez dodatkov, kisano, sušeno, vloženo in drugače konzervirano sadje in zelenjava, sadni in vinski mošt, sadno vino, sadni in zelenjavni sok in sirup, sadni in vinski kis, jedilna olja razen oljčnega ter smola in oglje.

(10) Ne glede na sedmi in osmi odstavek tega člena se kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko dejavnostjo šteje tudi dohodek od predelave lastnega grozdja v vino na površinah, ki se ocenijo na podlagi obsega proizvodnje vina, evidentiranega pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo in gozdarstvo ali priglašena pri davčnem organu, če gre za vino iz pridelka grozdja izven Slovenije, če je tovrstna predelava priglašena davčnemu organu v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, če:

- člani kmečkega gospodinjstva ne ugotavljajo davčne osnove v skladu z drugim odstavkom 47. člena tega zakona in
- imajo člani kmečkega gospodinjstva v lasti ali uporabi več kot 0,3 hektara vinograda za predelavo grozdja v vino iz lastnega pridelka grozdja.

Za oceno površine vinogradov za proizvodnjo vina iz lastnega pridelka grozdja se šteje, da se v povprečju na hektar proizvede 4.500 litrov vina.

(11) Član kmečkega gospodinjstva, ki opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost v skladu s tem členom zakona, mora v roku, določenim z zakonom, ki ureja davčni postopek, davčni organ v soglasju z ostalimi člani kmečkega gospodinjstva, ki opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost v skladu s tem členom zakona, obvestiti o prenehanju obravnave dohodkov od malega obsega prve stopnje predelave ter od predelave grozdja v vino kot dohodkov v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo. Obvestilo učinkuje od začetka davčnega leta, za katero je član kmečkega gospodinjstva obvestil davčni organ.

(12) Ne glede na prejšnji odstavek tega člena se dohodki iz osmega in desetega odstavka tega člena v davčnem letu po davčnem letu, v katerem niso več izpolnjeni pogoji iz osmega, devetega in

desetega odstavka tega člena, ne štejejo več za dohodke v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo po tem zakonu.«.

Dosedanji sedmi odstavek postane trinajsti odstavek.

V dosedanjem osmem odstavku, ki postane štirinajsti odstavek, se črta beseda »lahko« ter na koncu pika nadomesti z vejico ter doda besedilo »na podlagi prijave dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč pri davčnem organu ali na podlagi ugotovitve davčnega organa o dejanskem uporabniku.«.

Dosedanji deveti in deseti odstavek postaneta petnajsti in šestnajsti odstavek.

12. člen

V prvem odstavku 71. člena se doda nov stavek, ki se glasi:

»Davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov kmetijskih in gozdnih zemljišč izven Slovenije je katastrski dohodek za kmetijsko zemljišče brez podrobnejše vrste dejanske rabe bonitete med 51 in 60 ter za gozdno zemljišče seštevek katastrskega dohodka rastiščnega koeficienta 8 do 9 in katastrskega dohodka bonitete med 51 in 60.«.

V drugem odstavku 71. člena se za besedilom »za pridelavo v« doda beseda »čebeljih«, za besedo »na« pa se doda beseda »čebelji«.

13. člen

V prvem odstavku 72. člena se na koncu doda nov stavek, ki se glasi:

»Ne glede na prejšnji stavek se katastrski dohodek od zemljišč izven Slovenije, od pridelave posebnih kultur in od proizvodnje vina, pripiše posameznemu zavezancu, članu kmečkega gospodinjstva, za katerega se v skladu z 69. členom tega zakona šteje, da opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.«.

14. člen

V drugem odstavku 96. člena se na koncu 4. točke podpičje nadomesti s piko, 5. točka pa se črta.

15. člen

Na koncu drugega odstavka 110. člena se pred piko doda besedilo »iz III.6 poglavja tega zakona in dohodek iz oddajanja premoženja v najem iz III.5.1. poglavja tega zakona«.

16. člen

V 111. členu se številka »2.800« nadomesti s številko »3.302,70«, številka »10.200« na dveh mestih s številko »11.166,37«, številka »3.019,83« s številko »3.217,12«, številka »11.800« s številko »12.570,89« ter številka »1.000« s številko »1.115,94«.

17. člen

Prvi odstavek 122. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Stopnje dohodnine za davčno leto so:

Če znaša neto letna osnova v €		znaša dohodnina v €			
nad	do				
	8.021,34		16%		

8.021,34	20.400,00	1.283,41	+	27%	nad	8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+	34%	nad	20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+	39%	nad	48.000,00
70.907,20		22.943,46	+	50%	nad	70.907,20

».

18. člen

V prvem odstavku 128. člena se beseda »tretjem« nadomesti z besedo »četrtem«.

19. člen

141. člen se črta.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen

Z davčnim letom začetka uporabe tega zakona se dohodek od pridelave posebnih kultur iz četrtega odstavka 69. člena zakona obravnava kot dohodek iz dejavnosti, če se za to davčno leto priglasijo ugotavljanje davčne osnove v skladu z drugim odstavkom 47. člena zakona.

21. člen

(1) Ne glede na prvi in drugi odstavek 71. člena zakona se za leta 2017, 2018 in 2019 davčna osnova posameznega zavezanca od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj zmanjša za delež davčne osnove, ki za več kot dvakrat presega skupno davčno osnovo od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva v preteklem letu, v skupni davčni osnovi od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva.

(2) Delež davčne osnove v skupni davčni osnovi od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva iz prejšnjega odstavka se določi iz razmerja med razliko skupne davčne osnove od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva leta in dvakratnika skupne davčne osnove preteklega leta ter skupne davčne osnove od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva leta.

(3) Za namene tega člena se kot davčna osnova od katastrskega dohodka šteje davčna osnova iz prvega odstavka 71. člena, zmanjšana za katastrski dohodek od posebnih kultur.

22. člen

Za zavezanca, ki je pridobil delež v družbi tveganega kapitala pred potekom sheme državne pomoči za tvegani kapital za tega zavezanca in izpolnjuje pogoje po 5. točki drugega odstavka 96. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15 in 55/15; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2), se določba 5. točke drugega odstavka 96. člena ZDoh-2 uporablja do odsvojitve tega deleža.

23. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona se besedilo tretjega odstavka 199. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15 in 102/15)) »davčni leti 2016 in 2017« nadomesti z besedilom »davčno leto 2016«.

24. člen

(1) Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne z davčnim letom 2017.

(2) Do začetka uporabe spremenjenega 6., 26., 27., 33, 39., 41., 44., 45., 47., 69., 71., 72., in 141. člena se uporabljajo določbe 6., 26., 27., 33., 39., 41., 44., 45., 47., 69., 71., 72. in 141. člena ZDoh-2.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Novejša sodna praksa (Vrhovnega sodišča RS in Upravnega sodišča RS) je vzpostavila novo upravno-sodno prakso na področju ugotavljanja rezidentskega statusa. Iz novejše sodne prakse izhaja, da mora davčni organ pri presoji rezidentstva fizične osebe svojo odločitev utemeljevati zgolj na podlagi določb nacionalne davčne zakonodaje in ne določb mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja (tj. prelomnih pravil iz 4. člena tovrstnih pogodb), niti v primerih, ko zavezanec izkazuje istočasno rezidentstvo tuje države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo. To pomeni, da davčni organ pri presoji statusa v teh primerih svoje odločitve ne opre na presojo prelomnih pravil za dvojne rezidente, temveč se zavezanec ob izpolnjevanju katerega koli pogoja iz 6. člena ZDoh-2, šteje za rezidenta Slovenije.

Posledično je davčni organ že spremenil upravno prakso. Zavezanec se tako šteje za rezidenta Slovenije kadar izpolnjuje katerikoli pogoj iz 6. člena ZDoh-2. Če je zavezanec dvojni rezident (tj. šteje se za rezidenta Slovenije po 6. členu ZDoh-2 in tudi za rezidenta države, s katero je Slovenija sklenila mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja po domači zakonodaji te države) se vprašanje dvojnega rezidentstva presoja v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja v Sloveniji ali v okviru postopka skupnega dogovarjanja po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

Po ZDoh-2 se priznavajo obveznosti in ugodnosti rezidentom oz. nerezidentom, kot so opredeljeni v 6. in 7. členu ZDoh-2. Iz navedenega tako izhaja, da ima po veljavnem zakonu pravico do davčnih olajšav, ki pripadajo rezidentom Slovenije, lahko tudi fizična oseba, ki je dvojni rezident (tj. je rezident Slovenije po 6. členu ZDoh-2 in tudi rezident države, s katero je Slovenija sklenila mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka po domači zakonodaji te države). Navedeno velja tudi v primeru, ko je bilo za to fizično osebo v okviru postopka uveljavljanja ugodnosti po mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja v Sloveniji ali v okviru postopka skupnega dogovarjanja po tej mednarodni pogodbi že ugotovljeno/dogovorjeno, da se šteje samo za rezidenta druge države pogodbenice za namene mednarodne pogodbe.

S predlagano dopolnitvijo 7. člena ZDoh-2 se tako določa, da se fizična oseba, ki je dvojni rezident – za katero je bilo že ugotovljeno/dogovorjeno, da se šteje samo za rezidenta druge države pogodbenice za namene mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja – ne bi več štela za rezidenta Slovenije po ZDoh-2, in posledično v Sloveniji ne bi bila več upravičena do davčnih olajšav, do katerih so upravičeni samo rezidenti Slovenije po ZDoh-2. Podobno taka fizična oseba v Sloveniji posledično ne bi bila več zavezana k določenim postopkovnim pravilom, ki veljajo za zavezance rezidente Slovenije po ZDoh-2.

K 2. členu

V skladu z dogovorom ob pripravi novega zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, da se mali obsegi predelave vključijo v pavšalni način določanja davčne osnove, s čimer se tako predelavo administrativno razbremeni ugotavljanja dohodka za davčne namene na podlagi vodenja knjigovodstva, in s tem tudi razbremeni za te vrste in obsege predelave obveznosti davčnega potrjevanja računov, se 69. člen zakona dopolnjuje s pravilom, da se kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo šteje tudi dohodek od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov in v tem členu določa, da se ta dohodek dohodnine oprosti. Kmečka gospodinjstva z malim obsegom kmetijske dejavnosti bodo torej lahko opravljala tudi prvo stopnjo predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, oziroma proizvajala proizvode, ki jih navaja nova določba sedmega odstavka 69. člena, tudi za namene prodaje, kot dohodek njihove celotne osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot dohodek od

predelave pa se bo štel le katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč. S tem se mali obsegi nekaterih vrst dopolnilnih dejavnosti na kmetiji za davčne namene administrativno razbremenjujejo, večji obsegi predelave pa se bodo še vedno obravnavali kot vse druge pridobitne dejavnosti. Enako se tudi z desetim odstavkom 69. člena določa za dohodke, ki bi jih člani kmečke gospodinjstva do vključno 0,3 ha vinograda v lasti ali uporabi, dosegli s prodajo vina proizvedenega iz lastnega pridelka grozdja. V tem primeru se bo kot dohodek štel le katastrski dohodek grozdja oziroma vinograda, med tem ko se dohodek od predelave grozdja v vino dohodnine oprosti. S tem se mali obseg predelave lastnega pridelka grozdja v vino administrativno in finančno razbremeni.

K 3. členu

Po veljavni ureditvi se dohodnine ne plača od denarne odškodnine za nepremoženjsko škodo, prejete v skladu z določbami Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja. Posameznik lahko zaradi kršitve pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja, ki je določena tudi z Evropsko konvencijo za človekove pravice, prejme tudi odškodnino (pravično zadoščenje) na podlagi sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice. Ker gre za isti dejanski stan, je predlagano, da se dohodnine ne plača tudi od denarne odškodnine za nepremoženjsko škodo zaradi kršitve varstva pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja, prejete na podlagi odločbe Evropskega sodišča za človekove pravice.

K 4. členu

Z Direktivo Sveta (EU) 2015/2060 z dne 10. novembra 2015 je bila razveljavljena Direktiva 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti in sicer z učinkom od 1. januarja 2016, za Avstrijo pa se na splošno še vedno uporablja do 31. decembra 2016. Direktiva 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti je bila v domačo zakonodajo prenesena z ZDavP-2 (tj. predvsem z določbami 10. podpoglavja I. poglavja petega dela ZDavP-2 (Dajanje podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti)) in ZDoh-2. Zaradi razveljavitve omenjene direktive je tako treba uskladiti relevantne določbe ZDavP-2 in ZDoh-2. Posledično se predlaga črtanje drugega odstavka 33. člena ZDoh-2, s katerim je določena oprostitvev dohodnine za nerezidente Slovenije, ki se navezuje na 10. podpoglavje I. poglavja petega dela ZDavP-2.

K 5. členu

Z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) je določena obveznost delodajalca, da mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu. Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki so namenjeni vsem delavcem in se izvajajo za vse delavce pod enakimi pogoji, z namenom ohranjanja in krepitev telesnega in duševnega zdravja zaposlenih. Gre za kombinacijo sprememb fizičnega in socialnega okolja ter z zdravjem povezanega življenjskega sloga. V skladu z ZVZD-1 mora delodajalec za ta namen zagotoviti potrebna sredstva in način spremljanja izvajanja promocije zdravja na delovnem mestu ter načrtovati promocijo zdravja na delovnem mestu v izjavi o varnosti z oceno tveganja.

Smernice za promocijo zdravja na delovnem mestu, ki jih je izdalo Ministrstvo za zdravje, vsebujejo priporočene ukrepe, ki lahko pripomorejo k izboljšanju stanja na področju zdravja in dobrega počutja zaposlenih, in sicer ukrepi za izboljšanje organizacije dela, ukrepi za izboljšanje delovnega okolja in individualni ukrepi, ki spodbujajo zaposlene k prevzemanju odgovornosti za lastno zdravje. V okviru slednjih ukrepov gre predvsem za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih na področju krepitev in varovanja duševnega zdravja, dobrega počutja, zdravega življenjskega sloga in podobno.

Glede na veljavno davčno ureditev so po ZDoh-2 že oblikovane nekatere oprostitve, v okviru katerih se lahko uvrstijo številni ukrepi na področju promocije zdravja. Za boniteto se tako ne štejejo ugodnosti manjših vrednosti, ki jih delodajalcev zagotavlja vsem delojemalcem pod enakimi pogoji, kot je zlasti regresirana prehrana med delom, uporaba prostorov za oddih in rekreacijo, pogostitve ob praznovanjih in v drugih primerih zagotavljanja običajnih ugodnosti. Poleg navedenega pa je

uveljavljena tudi splošna oprostitev za bonitete, ki jih delodajalec delojemalcu ne zagotavlja redno in pogosto, če vrednost bonitet v mesecu ne presega 13 eurov.

S predlagano spremembo 2. točke tretjega odstavka se kot boniteta ne štejejo izobraževanja in usposabljanja, ki jih delodajalec zagotovi zaposlenim v okviru izvajanja promocije zdravja na delovnem mestu v skladu z zakonom, ki ureja varstvo in zdravje pri delu. Poleg navedenega pa se povišuje tudi znesek splošne oprostitve za bonitete, ki jih delodajalec delojemalcu ne zagotavlja redno in pogosto, in sicer se predlaga, da znesek bonitete v mesecu ne sme presegati 15 eurov.

K 6. členu

V skladu s predlagano novo 12. točko prvega odstavka 44. člena se v davčno osnovo ne vštevata celoten dohodek iz naslova dela plače za poslovno uspešnost, ampak zgolj znesek, ki presega 70 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, medtem ko se obvezni prispevki za socialno varnost plačujejo od celotnega zneska dohodka. Zato davčno osnovo od teh dohodkov zmanjša le del prispevkov, ki odpadejo na del dohodkov, ki se vštevajo v davčno osnovo, in ne tudi del prispevkov, ki odpade na del dohodkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo.

K 7. členu

S predlagano novo 4.a točko prvega odstavka 44. člena se določa, da se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja med drugim ne vštevata tudi povračil stroškov delojemalcu, ki mu nastanejo zaradi plačila premij za individualno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini, pod določenimi kumulativnimi pogoji in sicer:

- gre za zavarovanje, ki velja v vseh državah sveta,
- delodajalec je tako zavarovanje sklenil zaradi službene poti v tujino,
- povračilo stroškov sklenitve takega zavarovanja je pri delodajalcu na voljo vsem delojemalcem, ki službeno potujejo v tujino, in
- tako zavarovanje krije nujno pomoč, prevoze in storitve (tj. zavarovanje je sklenjeno za najnižji obseg tveganja/pravic oz. najnižjo višino kritja).

Po Zakonu o delovnih razmerjih (v nadaljevanju: ZDR-1) je plačilo za poslovno uspešnost opredeljeno kot sestavni del plače, če je le-to dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi. Tako so kriteriji in merila za opredeljevanje poslovne uspešnosti kot dela plače, v načelu prepuščeni posameznemu delodajalcu, so pa tudi predmet socialnega dialoga in kolektivnega dogovarjanja. Dohodek, za katerega velja posebna davčna obravnava, se opredeli kot del plače za poslovno uspešnost po zakonu, ki ureja delovna razmerja, izplačan enkrat v koledarskem letu vsem upravičnim delavcem hkrati, če

- imajo vsi delavci pri delodajalcu pravico do izplačila dela plače za poslovno uspešnost in so pravica do izplačila dela plače za poslovno uspešnost ter kriteriji za njegovo izplačilo določeni v splošnem aktu delodajalca, s katerim so delavci vnaprej seznanjeni, ali

- če je s kolektivno pogodbo dogovorjena možnost izplačila dela plače za poslovno uspešnost po merilih in kriterijih, dogovorjenih v tej kolektivni pogodbi ali dogovorjenih na način ali na podlagi te kolektivne pogodbe.

Šteje se, da imajo pravico do dela plače za poslovno uspešnost vsi delavci pri delodajalcu, če so pogoji za pridobitev pravice do dela plače za poslovno uspešnost s splošnim aktom delodajalca določeni enotno za vse delavce. Davčno ugodnejša obravnava plačila za poslovno uspešnost tako ne velja za vsa plačila za poslovno uspešnost, ki so dogovorjena v skladu z ZDR-1, temveč se omejuje tako, da bodo ugodnejše davčne obravnave deležna le tista plačila za poslovno uspešnost, ki bodo izplačana enkrat v koledarskem letu vsem upravičnim delavcem hkrati in pod pogojem, da je pravica do izplačila dela plače za poslovno uspešnost določena:

- v splošnem aktu delodajalca, pri čemer morajo biti pogoji za pridobitev pravice do dela plače za poslovno uspešnost določeni enotno za vse delavce, ali
- v kolektivni pogodbi, v kateri ali na podlagi katere so določena merila in kriteriji za pridobitev pravice do dela plače za poslovno uspešnost.

Posebna davčna obravnava se vzpostavi do določene višine prejetega dela plače za poslovno uspešnost, in sicer do višine 70 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji. Prejet dohodek v tej višini se ne všteva v davčno osnovo od odhodka iz delovnega razmerja.

K 8. členu

V skladu z dosedanjim prvim odstavkom 45. člena ZDoh-2 lahko zavezanci, ki prejemajo dohodke iz delovnega razmerja iz tujine od delodajalca iz tujine, uveljavljajo zmanjšanje davčne osnove za stroške prehrane med delom in stroške prevoza na delo in iz dela, pri čemer se ti stroški priznajo glede na dejansko prisotnost na delu in v skladu z uredbo vlade. Znesek stroška prehrane med delom znaša do 6,12 eura za vsak dan, ko je zavezanec na delu prisoten štiri ure ali več, strošek prevoza na delo in iz dela pa 0,18 eura za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela (kilometrini).

Zavezanci, ki prejemajo dohodke iz delovnega razmerja, od delodajalca, ki je zavezan k izplačilu stroškov v zvezi z delom v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja v Sloveniji, imajo pravico do izplačila navedenih stroškov in se zato v skladu z 44. členom ZDoh-2 ne všttevajo v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja. Delovnoppravna zakonodaja drugih držav pa ni nujno skladna s slovensko in je lahko povračilo stroškov del bruto plače posameznika. Ker je treba tudi zavezancem, ki delajo v tujini, omogočiti enako pravico kot jo imajo zavezanci, ki delajo v Sloveniji, se s spremenjenim prvim odstavkom tega člena poenoti terminologija s 44. členom ZDoh-2, kar pa pomeni, da se navedeni stroški ne obravnavajo več kot stroški v zvezi s pridobivanjem dohodka, ampak kot dohodek iz delovnega razmerja, ki se ne všteva v davčno osnovo.

Doda se še povečanje priznanega zneska stroškov prehrane med delom, in sicer je povečan za 80% glede na višino kot jo določi vlada z uredbo, kar pomeni ob trenutno veljavni uredbi priznavanje stroškov prehrane v višini cca. 11 eurov za vsak dan dejanske prisotnosti na delu.

K 9. členu:

Predlaga se, da se iz določbe drugega odstavka 47. člena ZDoh-2 črta pogoj, da se v sistem vodenja knjig lahko priglasijo le kmečko gospodinjstvo, ki je tudi v sistemu DDV, saj se je izkazalo, da gre za omejevalni pogoj, želja pa je, da se čim več kmečkih gospodinjstev s tržno dejavnostjo, ne glede na izpolnjevanje drugih pogojev, vključi v sistem ugotavljanja dohodka na podlagi knjigovodstva.

K 10. členu

S tem členom se spreminja 66. člen zakona, s čimer se ukinja možnost koriščenja olajšave za donacije za zneske izplačil političnim strankam. Navedeno sledi spremembi zakona, ki ureja politične stranke, s katerim je bila uveljavljena prepoved financiranja političnih strank tudi s strani samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost.

K 11. členu

V skladu z dogovorom ob pripravi novega zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, da se tudi pridelava posebnih kultur vključi v pavšalni način določanja davčne osnove, se ureja, katere vrste pridelave se šteje za posebne kulture, pri čemer se sklicuje na predpise o ugotavljanju katastrskega dohodka. Obenem se določa, da je to le pridelava posebnih kultur, ki je ustrezno evidentirana pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo. Po dogovoru se bodo površine, ne nujno vezane na določene parcele, po vrstah posebnih kultur poročale ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, v okviru zbirnih vlog za uveljavljanje pravic iz ukrepov kmetijske politike. Davčni organ bo podatek o skupni površini posebnih kultur na kmetijo in podatek o nosilcu kmetije, pridobil od pristojnega ministrstva, izračunal katastrski dohodek teh površin na podlagi pravil ugotavljanja katastrskega dohodka in ga nato pripisal kmečkemu gospodinjstvu, katerega član je nosilec kmetije, določen po predpisih o kmetijstvu. V dopolnitvah 72. člena zakona se ureja poseben način pripisovanja tega katastrskega dohodka posameznim zavezancem v okviru kmečkega gospodinjstva.

Na novo se ureja, da se kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost šteje tudi pridelava na kmetijskih in gozdnih zemljiščih izven Slovenije. Taka rešitev že izhaja iz osnovnega načela dohodnine glede upoštevanja svetovnega dohodka rezidenta in pomeni izenačitev zavezancev za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti z drugimi zavezanci za dohodnino. Vendar do sedaj ni bila eksplicitno urejena. Predvsem je bilo treba urediti način določanja pavšalne davčne osnove za kmetijska in gozdna zemljišča izven Slovenije, kar se ureja z dopolnitvami 71. člena ZDoh-2.

Z določbo se določa tudi obseg in vrste prve faze predelave pridelkov osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, za katere se šteje, da gre za pridelke predelave malega obsega, katerih dohodek se šteje kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, za katerega pa se v 26. členu zakona določa oprostitev. Z določbo osmega odstavka se določajo pogoji, ki morajo biti kumulativno izpolnjeni, da kmečko gospodinjstvo lahko vstopi oziroma ostane v režimu malih obsegov. Kot vrednostni prag se predlaga 3.000 eurov prihodkov letno. Prag je približno enak obsegu prihodkov, ki se priznavajo za opravljanje osebnega dopolnilnega dela za pol leta. Vendar je oprostitev dohodkov do tega obsega možna le v primeru, ko člani kmečkega gospodinjstva opravljajo le prvo stopnjo predelave lastnih kmetijskih pridelkov. Če se v okviru kmečkega gospodinjstva opravlja tudi katera druga vrsta dopolnilne dejavnosti, te ugodnosti ni več mogoče koristiti. Prva stopnja predelave se ne glede na obseg še vedno šteje za dopolnilno dejavnost in se mora ustrezno registrirati v skladu s predpisi o kmetijstvu, lahko pa ob izpolnjevanju zakonsko določenih pogojev taka dopolnilna dejavnost izkoristi davčno oprostitev. Ta rešitev sicer še vedno zahteva za namene nadzora vodenje ustreznih evidenc (predvideva se izdajanje računov in vodenje evidence o prihodkih), vendar se z njo izvajalce takih dopolnilnih dejavnosti izvzema iz obveznosti vodenja knjigovodstva za davčne namene, priprave in oddajanja davčnih obračunov in s tem pa tudi iz obveznosti davčnega potrjevanja računov, kar je poleg oprostitve dohodka tudi pomembna administrativna razbremenitev.

V devetem odstavku se na novo ureja, da se kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko dejavnostjo šteje tudi dohodek od predelave grozdja v vino. Proizvodnja vina se namreč v skladu s Standardno klasifikacijo dejavnosti ne šteje za kmetijsko ampak za predelovalno dejavnost in bi se jo zato moralo obravnavati kot druge dejavnosti predelave kmetijskih pridelkov, torej kot dopolnilno dejavnost ali pa kot drugo gospodarsko dejavnost v skladu s predpisi o gospodarskih družbah. Z novim desetim odstavkom 69. člena se za male obsege proizvodnje vina iz vinogradov do vključno 0,3 hektara vinogradov na kmečko gospodinjstvo, določa izjema in se dohodek od take predelave šteje za dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko dejavnostjo, ki je vezano na spremenjeno določbo 26. člena zakona tudi oproščen dohodnine. Z določbo desetega odstavka pa se izjema širi na proizvodnjo vina tudi za kmečka gospodinjstva nad 0,3 ha v uporabi, vendar se tak dohodek dohodnine ne oprošča ampak se določi na pavšalni način kot dodatni katastrski dohodek v skladu s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka. Ti določajo, da se katastrski dohodek za proizvodnjo vina določi kot dvakratnik katastrskega dohodka vinograda. Podatke o obsegu proizvodnje vina na kmetijo in podatek o nosilcu kmetije iz registra kmetijskih gospodarstev bo davčni organ pridobil od pristojnega ministrstva, na tej podlagi in ob upoštevanju podatka, da se šteje, da se v povprečju proizvede 4.500 litrov vina na hektar, ocenil površino vinogradov, katerih pridelek se porabi za proizvodnjo vina in nato z upoštevanjem podatka o katastrskem dohodku za proizvodnjo vina izračunal dodatni katastrski dohodek. Za taka kmečka gospodinjstva se v dopolnitvah 72. člena zakona ureja poseben način pripisovanja tega katastrskega dohodka posameznim zavezancem v okviru kmečkega gospodinjstva.

K 12. členu

S tem členom se določa davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov kmetijskih in gozdnih zemljišč izven Slovenije. In sicer se določi kot povprečni katastrski dohodek za kmetijsko zemljišče brez podrobnejše dejanske rabe katastrski dohodek bonitete med 51 in 60 ter za gozdno zemljišče gozdno zemljišče seštevek katastrskega dohodka rastiščnega koeficienta 8 do 9 in katastrskega

dohodka bonitete med 51 in 60.

Sprememba drugega odstavka je redakcijske narave.

K 13. členu

Predlaga se, da se katastrski dohodek od posebnih kultur, od proizvodnje vina in od zemljišč izven Slovenije, ki se bo določil v skupnem znesku za kmečko gospodinjstvo, saj ga ni mogoče ustrezno določiti za posamezno parcelo, pripiše zavezancem za dohodnino od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva v sorazmernih zneskih glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu, torej na enak način, kot se zavezancem pripisujejo dohodki iz naslova plačil za ukrepe kmetijske politike.

K 14. členu

Shema N 253/2007 Ukrep tveganega kapitala je potrdila Evropska komisija 13. 6. 2008 kot skladno s smernicami Skupnosti o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega kapitala v mala in srednje velika podjetja (Ul. C 194, 18.8.2006). Pravna podlaga sheme so Zakon o družbah tveganega kapitala (Uradni list RS, št. 92/07 in 57/09), Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15 in 55/15), Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15 in 82/15) in Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15). Smernice Skupnosti o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega kapitala v mala in srednje velika podjetja so prenehale veljati dne 30. 6. 2014. Zato je tudi shema N 253/2007 Ukrep tveganega kapitala prenehala veljati in pomoči po pogojih navedene sheme niso več dovoljene. Zaradi navedenega davčnih ugodnosti ni več mogoče koristiti in zato se s tem členom predlaga črtanje določbe, na podlagi katere so dobički iz odsvojitve lastniških deležev, pridobljenih na podlagi naložb tveganega kapitala, oproščeni dohodnine.

V zvezi s predlaganim črtanjem 5. točke drugega odstavka 96. člena zakona se predlaga prehodna določba, in sicer v prvem odstavku 13. člena tega zakona.

K 15. členu

Predlagana sprememba je redakcijske narave. V 110. členu ZDoh-2 je določeno upoštevanje oproščenega dohodka pri izračunu dohodnine od drugih dohodkov rezidenta (tj. metoda izvzema s progresijo). Ker se dohodek iz oddajanja premoženja v najem od leta 2013 ne všteva med dohodke, ki se obdavčujejo sintetično po progresivnih davčnih stopnjah, se predlaga dopolnitev drugega odstavka 110. člena. S predlagano dopolnitvijo se na splošno dohodek iz oddajanja premoženja v najem, podobno kot že velja za dohodek iz kapitala, ne bi všteval med dohodke, ki se upoštevajo pri izračunu višine dohodnine od preostalega obdavčljivega dohodka rezidenta.

K 16. členu

S spremembo 111. člena ZDoh-2 se povečuje dohodkovni prag za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave za 300 eurov glede na dohodkovni prag veljaven za leto 2016, in sicer s 10.866,37 na 11.166,37 eurov.

Višina dodatne splošne olajšave ter tudi višina dohodkovnega praga za upravičenost do nižje dodatne splošne olajšave se ne spreminjata, temveč se zaradi jasnosti in enotnih izhodišč za morebitno uskladitev v naslednjih letih v zakonsko besedilo vnašajo zneski veljavni za leto 2016, ki so določeni s podzakonskim aktom. Navedeni zneski namreč niso skladni z zneski veljavnega besedila 111. člena, saj so bile do ukinitve avtomatskega usklajevanja lestvice in olajšave z davčnim letom 2014 še opravljene uskladitve zneskov v posameznem davčnem letu.

K 17. členu

Predlagana sprememba 122. člena ZDoh-2 uvaja dodatni dohodninski razred med trenutnim 2. in 3. davčnim razredom, pri meji neto davčne osnove 48.000 evrov in stopnjo 34 % ter hkratnem znižanju davčne stopnje dohodninskega razreda z 41 % na 39 %. Z novo lestvico se bo enakomerno razbremenil sloj, ki prejema aktivne dohodke in pade pod strmo progresijo, pri tem v bistvu zajame visoko strokovne in najproduktivnejše zavezance, ki pomembno prispevajo k dodani vrednosti podjetij.

Po trenutni ureditvi je bilo pri odmeri dohodnine za leto 2014 v prvem davčnem razredu malo več kot 576 tisoč zavezancev (58,4 %), v drugem nekaj manj kot 338 tisoč zavezancev (34,2 %), v tretjem 70 tisoč zavezancev (7,1 %) in v zadnjem razredu malo več kot 3 tisoč zavezancev (0,3 %). Po predlagani spremembi bi se število zavezancev v tretjem razredu zmanjšalo na dobrih 63 tisoč zavezancev (6,5 %), preostali bi bili v novem četrtem razredu, v katerem bi bilo malo nekaj več kot 6 tisoč zavezancev (0,6 %).

K 18. členu

Predlagana sprememba 128. člena ZDoh-2 je redakcijske narave, ker gre za napačen sklic.

K 19. členu

Z Direktivo Sveta (EU) 2015/2060 z dne 10. novembra 2015 je bila razveljavljena Direktiva 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti in sicer z učinkom od 1. januarja 2016, za Avstrijo pa se na splošno še vedno uporablja do 31. decembra 2016.

Direktiva 2003/48/ES o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti je bila v domačo zakonodajo prenesena z Zakonom o davčnem postopku (tj. predvsem z določbami 10. podpoglavja I. poglavja petega dela ZDavP-2 (Dajanje podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti)) in 141. členom ZDoh-2. Zaradi razveljavitve omenjene direktive je tako treba uskladiti relevantne določbe ZDavP-2 in ZDoh-2.

Posledično se predlaga črtanje 141. člena ZDoh-2, s katerim je določena metoda polnega odbitka posebej za primer dohodka od prihrankov po razveljavljeni Direktivi 2003/48/ES.

K 20. členu:

S predlaganimi spremembami se bo po novem dohodek od posebnih intenzivnih kultur načeloma štel za dohodek od osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Če pa bo za leto, v katerem se bo uveljavila novela zakona (torej za leto 2017), kmečko gospodinjstvo priglasilo, da bo začelo vso celotno dejavnost kmečkega gospodinjstva dohodek ugotavljati na podlagi vodenja knjig (torej v skladu z drugim odstavkom 47. člena ZDoh-2), bo to veljalo tudi za posebne kulture.

K 21. členu

S tem členom se v prehodnem obdobju, določenim z zakonom, ki ureja katastrski dohodek - po katerem se bo katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na panj (v nadaljevanju: katastrski dohodek) prvič določil za leto 2017 - določa dodatni (poleg prehodnega obdobja določenega z zakonom, ki ureja katastrski dohodek) mehanizem, postopnega prehoda posameznega kmečkega gospodinjstva oziroma člana kmečkega gospodinjstva na višje obveznosti iz naslova dohodnine in posredno prispevkov za socialno varnost, katere bodo lahko nastale za kmečka gospodinjstva kot posledica povečanja katastrskega dohodka. Določa se mehanizem, da se v obdavčitev posameznega leta v prehodnem obdobju ne more vključiti katastrskega dohodka kmečkega gospodinjstva, ki bi za več kot dvakrat presegl dohodek tega kmečkega gospodinjstva v preteklem letu. Mehanizem se uporabi za kmečka gospodinjstva, za katera bo davčna osnova iz prvega in drugega odstavka 71. člena ZDoh-2 v posameznem letu presegl davčno osnovo iz prvega in drugega odstavka 71. člena ZDoh-2 v preteklem letu za več kot dvakrat. Mehanizem se bo uporabljal za leta

2017, 2018 in 2019, in sicer se bo za leto 2017 primerjala davčna osnova kmečkega gospodinjstva leta 2017 z letom 2016, za leto 2018 davčna osnova kmečkega gospodinjstva leta 2018 z letom 2017 in za leto 2019 davčna osnova kmečkega gospodinjstva leta 2019 z letom 2018.

Zavezancem, članom kmečkega gospodinjstva, za katero bo v posameznem letu ugotovljeno, da je prišlo do povišanja skupne davčne osnove vseh članov kmečkega gospodinjstva od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj glede na preteklo leto za več kot dvakrat, se bo davčna osnova od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj iz prvega in drugega odstavka 71. člena zakona zmanjšala za delež, ki ga ugotovljena razlika med skupno davčno osnovo od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva v letu odmere in dvakratnikom skupnega dohodka v preteklem letu, predstavlja v skupni davčni osnovi od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva v letu odmere.

Ker se z letom 2017 na novo uvaja katastrski dohodek tudi za posebne kulture se zato, da se bo v letu 2017 primerjalo primerljive katastrske dohodke (enako izhodišče za leto 2017 kot za leto 2016), določa, da se kot skupni katastrski dohodek upošteva katastrski dohodek brez katastrskega dohodka posebnih kultur. Torej se bo najprej ugotovila razlika med novim katastrskim dohodkom brez posebnih kultur in starim katastrskim dohodkom iz leta 2016, ugotovil delež te razlike v skupnem katastrskem dohodku brez posebnih kultur in nato katastrski dohodek posameznega zavezanca zmanjšal za ugotovljeni delež ter povečal za pripadajoči znesek katastrskega dohodka posebnih kultur.

Za lažje razumevanje se mehanizem, določen s predmetnim členom, v nadaljevanju prikazuje na hipotetičnem konkretnem primeru.

Kmečko gospodinjstvo je v letu 2016 imelo davčno osnovo od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vseh članov kmečkega gospodinjstva 1.000 eurov, v letu 2017 pa 2.500 eurov. Torej se je skupna davčna osnova vseh članov kmečkega gospodinjstva od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj v letu 2017 glede na leto 2016 povečala za 1.500 eurov, kar je za več kot dvakrat. Razlika med skupno davčno osnovo v letu 2017 in dvakratnikom davčne osnove iz leta 2016 znaša 500 eurov, kar predstavlja 20 % skupne davčne osnove v letu 2017. Skladno s predlaganim mehanizmom se v letu 2017 davčna osnova od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj vsem zavezancem zmanjša za 20 %.

Kmečko gospodinjstvo ima v letu 2017 tri člane, ki opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost. Davčna osnova od katastrskega dohodka prvega člana je v letu 2017 pred korekcijo z uporabo mehanizma določenega v tem članu znašala 1.500 eurov, drugega člana 800 eurov in tretjega člana 200 eurov, skupaj torej 2.500 eurov.

Upošteva se mehanizem, določen v predmetnem členu, bo davčna osnova prvega člana v letu 2017 znašala 1.200 eurov (80 % od 1.500 eurov), drugega člana 640 eurov (80 % od 800 eurov) in tretjega člana 160 eurov (80 % od 200 eurov).

K 22. členu

Določa se prehodna ureditev za davčno obravnavo dobičkov iz kapitala — doseženih pri odsvojitvi deležev, pridobljenih na podlagi naložb tveganega kapitala v družbi tveganega kapitala — v času po razveljavitvi davčne oprostitve iz 5. točke drugega odstavka 96. člena zakona, ki se predlaga s tem zakonom. S 5. točko drugega odstavka 96. člena zakona, ki se s tem zakonom razveljavlja, je določena davčna oprostitvev dobička iz kapitala, doseženega pri odsvojitvi deleža, pridobljenega na podlagi naložb tveganega kapitala v družbi tveganega kapitala. Za zavezanca, ki je pridobil delež v družbi tveganega kapitala pred potekom sheme državne pomoči za tvegani kapital za tega zavezanca in izpolnjuje pogoje po razveljavljeni 5. točki drugega odstavka 96. člena zakona, se bo razveljavljena

določba 5. točke drugega odstavka 96. člena zakona še uporabljala ob odsvojitvi tovrstnega deleža po uveljavitvi tega zakona. Potek sheme državne pomoči je vezan na pravila za državne pomoči.

K 23. členu

Zaradi spremembe stopenj dohodnine s tem zakonom, ki se bo začel uporabljati za davčno leto 2017, je treba spremeniti trenutno veljavno določbo o stopnjah dohodnine, ki jo vsebuje tretji odstavek 199. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15 in 102/15) tako, da se črta veljavnost stopenj dohodnine za leto 2017.

K 24. členu

S prvim odstavkom tega člena se določa uveljavitev in začetek uporabe tega zakona. Zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne z davčnim letom 2017 dalje.

Z drugim odstavkom tega člena se določa uporaba posameznih členov zakona, veljavnega do uveljavitve tega zakona, še do začetka uporabe tega zakona, ki se začne s 1. januarjem 2017.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15 in 55/15)

7. člen (nerezident)

(1) Ne glede na 6. člen tega zakona, je zavezanec nerezident, če izpolnjuje katerega od naslednjih pogojev:

1. opravlja delo kot oseba z diplomatskim ali konzularnim statusom v Sloveniji v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji skupine tujih držav ali tuje države, ali je zakonec ali vzdrževani družinski član take osebe in prebiva s to osebo, če ni slovenski državljan;
2. bi postal rezident samo zaradi opravljanja dela kot funkcionar, strokovnjak ali uslužbenec mednarodne organizacije, če ni slovenski državljan;
3. bi postal rezident samo zaradi zaposlitve:
 - a) v diplomatskem predstavništvu, konzulatu ali mednarodni misiji tuje države v Sloveniji kot javni uslužbenec v tehnični ali administrativni funkciji brez diplomatskega ali konzularnega statusa in ni slovenski državljan;
 - b) kot uslužbenec tuje države v Sloveniji v funkciji, ki ni diplomatska, konzularna ali mednarodna, pod pogojem, da ta tuja država na podlagi vzajemnosti podobnega uslužbenca Republike Slovenije ne šteje za svojega rezidenta;
 - c) kot uslužbenec v institucijah Evropskih skupnosti, Evropski centralni banki ali Evropski investicijski banki, v Sloveniji;
4. je fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
 - a) bo bivala v Sloveniji izključno zaradi zaposlitve kot tuj strokovnjak za dela, za katera v Sloveniji ni dovolj ustreznega kadra,
 - b) ni bila rezident v kateremkoli času petih let pred prihodom v Slovenijo,
 - c) ni lastnik nepremičnine v Sloveniji, in
 - d) bo bivala v Sloveniji skupno manj kot 365 dni v dveh zaporednih davčnih letih;
5. je fizična oseba, ki biva v Sloveniji izključno zaradi študija ali zdravljenja.

(2) O izpolnjevanju pogojev iz 4. točke prvega odstavka tega člena odloči pristojni davčni organ in o tem osebi izda pisno potrdilo.

26. člen (dohodki, povezani s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo)

Dohodnine se ne plača od dohodkov, pridobljenih v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, kot je določena v 69. členu tega zakona, in katere dohodek se ugotavlja na podlagi 71. člena tega zakona, če gre za:

1. dohodke iz opravljanja kmetijskih in gozdarskih storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov, če jih pridobijo člani kmečkega gospodinjstva iz drugega odstavka 69. člena tega zakona v višini in pod pogoji, ki jih določi minister oziroma ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo;
2. dohodke, ki so izplačani za ukrepe kmetijske politike, vezane na izvajanje tehnologij, ki presegajo obvezne standarde, določene za posamezne ukrepe kmetijske politike s predpisi Evropske unije, in sicer:
 - podpore za sheme kakovosti za kmetijske pridelke, kot jih določa 16. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L 347, 20. 12. 2013, str. 487; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 1305/2013),
 - kmetijsko-okoljska podnebna plačila, kot jih določa 28. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačila za ekološko kmetovanje, kot jih določa 29. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačila v okviru območij Natura 2000 in na podlagi okvirne direktive o vodah, kot jih določa

30. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
- plačila za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, kot jih določata 31. in 32. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačila za dobrobit živali, kot jih določa 33. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačila za gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov, kot jih določa 34. člen Uredbe (EU) št. 1305/2013,
 - plačilo za kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje (t.i. plačilo za zeleno komponento), kot ga določa 43. člen Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. december 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 608), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1001/2014 z dne 18. julija 2014 o spremembi Priloge X k Uredbi (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike (UL L št. 281 z dne 25. 9. 2014, str. 1);
3. plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike, pridobljena v zvezi z dolgoročnimi vlaganji;
 4. izplačila na podlagi zavarovanja za škodo na premoženju, ki se uporablja za opravljanje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti;
 5. denarno pomoč, ki jo posameznik prejme zaradi naravne in druge nesreče ali odškodnino za škodo, ki jo povzročijo prostoživeče živali ali zavarovane prostoživeče živalske vrste, določeno v skladu s posebnimi predpisi;
 6. dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki se ne šteje kot dohodek iz te dejavnosti na kmečkem gospodinjstvu v skladu z drugim odstavkom 69. člena tega zakona;
 7. plačilo za vodenje knjigovodstva na kmetijah po uradni metodologiji EU za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev (Farm Accountancy Data Network – FADN), ki so namenjena vodenju knjigovodstva v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti;
 8. dohodek kmečkega gospodinjstva od uporabe do 40 čebeljih panjev. Oprostitev se prizna tako, da se davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov čebelarstva zniža za delež, ugotovljen iz razmerja med številom oproščenih panjev in skupnim številom panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva.

27. člen (odškodnine)

Dohodnine se ne plača od:

1. odškodnine neupravičeno obsojenim in priptim v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek;
2. odškodnine upravičencem po zakonu, ki ureja povrnitev škode osebam, okuženim z virusom HIV zaradi transfuzije krvi ali krvnih pripravkov in odškodnine upravičencem po zakonu, ki ureja prepoved proizvodnje in prometa z azbestnimi izdelki ter zagotavljanje sredstev za prestrukturiranje azbestne proizvodnje v neazbestno;
3. odškodnine po zakonu, ki ureja plačilo odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja in podobne odškodnine, ki jih žrtve vojnega in povojnega nasilja prejmejo iz tujine;
4. odškodnine, prejete v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo in zakonom, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, v obliki nadomestnega premoženja, vrednostnih papirjev ali v denarju, če vrnitev premoženja ni mogoča;
5. odškodnine na podlagi sodbe sodišča zaradi osebnih poškodb (telesnih poškodb, bolezni ali smrti) ali škode na osebnem premoženju, vključno z zamudnimi obrestmi, razen odškodnine, ki predstavlja nadomestilo za izgubljeni dohodek. Med navedene odškodnine je mogoče šteti tudi odškodnine zaradi osebnih poškodb ali poškodovanja osebnega premoženja, izplačane na podlagi sodne ali izvensodne poravnave, ki ni sklenjena zaradi prikritja pravega namena strank, in če odškodnina ne presega utemeljenega in razumnega zneska, ki je običajen za odškodnine, izplačane na podlagi sodb sodišča v podobnih primerih;
6. odškodnine žrtvam kaznivih dejanj po zakonu, ki ureja odškodnine žrtvam kaznivih dejanj, razen odškodnine, ki predstavlja nadomestilo za izgubljeni dohodek;
7. denarne odškodnine za nepremoženjsko škodo, prejete v skladu z določbami zakona, ki ureja varstvo pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja.

33. člen (dohodki nerezidentov)

(1) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, nerezident ne plačuje dohodnine od dobička iz kapitala, pod pogojem, da ima dobiček iz kapitala vir v Sloveniji samo po 13. ali 14. členu tega zakona in če vrednostni papir ali lastniški delež, ki ga nerezident odsvoji, ni del pretežnega lastniškega deleža. Pretežni lastniški delež je vsak lastniški delež, na podlagi katerega zavezanec ima ali je imel v kateremkoli času v preteklih petih letih pred odsvojitvijo deleža, neposredno ali posredno preko povezanih oseb, vsaj 10% delež glasovalnih pravic ali vsaj 10% delež v kapitalu oziroma v posameznem razredu delnic določene pravne osebe.

(2) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, fizična oseba, ki je rezident v državi članici Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ki ni Slovenija, ne plačuje dohodnine od dohodka od prihrankov – ki ima vir v Sloveniji in o katerem je plačilni zastopnik dolžan poročati davčnemu organu v skladu z določbami poglavja, ki ureja dajanje podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti v zakonu, ki ureja davčni postopek – če je upravičeni lastnik navedenega dohodka.

(3) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, se dohodnine ne plačuje od dohodka iz zaposlitve, prejetega za delo pri tujem diplomatskem predstavništvu ali konzulatu, (ali drugem predstavništvu tuje države), mednarodni organizaciji v Sloveniji ali instituciji EU v Sloveniji, če ga prejme oseba, ki se v skladu s 1. do 3. točko prvega odstavka 7. člena tega zakona šteje za nerezidenta.

(4) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, se dohodnine ne plačuje od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti – razen od dohodka iz dejavnosti nastopajočega izvajalca ali športnika – ob izpolnjevanju naslednjih pogojev:

1. prejemnik dohodka je nerezident,
2. dejavnosti v Sloveniji ne opravlja v ali preko poslovne enote in je prisoten v Sloveniji manj kot 183 dni v kateremkoli obdobju 12 mesecev in
3. ne gre za dohodke, od katerih se v skladu s prvim in drugim odstavkom 68. člena tega zakona obračunava davčni odtegljaj.

(5) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, nerezident ne plačuje dohodnine od obresti na vrednostne papirje, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani na podlagi zakona, ki ureja javne finance.

(6) Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, nerezident ne plačuje dohodnine od obresti na dolžniške vrednostne papirje, ki jih izda gospodarska družba, ki je ustanovljena v skladu s predpisi v Sloveniji, če:

1. ne vsebujejo opcije zamenjave za lastniški vrednostni papir (oziroma ne vsebujejo opcije imetnikov, z uresničitvijo katere dosežejo zamenjavo za lastniški vrednostni papir, če je izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja banka), in
2. so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu ali se z njimi trguje v večstranskem sistemu trgovanja v državi članici EU ali v državi članici Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD),

razen v primeru dolžniških vrednostnih papirjev, ki so izdani za plačilo odškodnin v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo.

39. člen (boniteta)

(1) Boniteta je vsaka ugodnost v obliki proizvoda, storitve ali druge ugodnosti v naravi, ki jo delojemalcu ali njegovemu družinskemu članu zagotovi delodajalec ali druga oseba v zvezi z zaposlitvijo.

(2) Boniteta vključuje zlasti:

1. uporabo osebnega vozila za privatne namene,
2. nastanitev,
3. posojilo brez obresti ali z obrestno mero, ki je nižja od tržne,
4. popust pri prodaji blaga in storitev,
5. izobraževanje delojemalca ali njegovega družinskega člana,
6. zavarovalne premije in podobna plačila,
7. darila, ki jih zagotovi delodajalec na podlagi ali zaradi zaposlitve nekdanjemu, sedanjemu ali bodočemu delojemalcu ali njegovemu družinskemu članu,
8. pravico delojemalcev do nakupa delnic.

(3) Za boniteto po tem zakonu se ne štejejo:

1. ugodnosti manjših vrednosti, ki jih delodajalec zagotavlja vsem delojemalcem pod enakimi pogoji, kot je zlasti regresirana prehrana med delom, uporaba prostorov za oddih in rekreacijo, pogostitve ob praznovanjih in v drugih podobnih primerih zagotavljanja običajnih ugodnosti;
2. plačila delodajalca za dopolnilno izobraževanje in usposabljanje delojemalcev, ki je v zvezi s poslovanjem delodajalca;
3. plačila delodajalca za zdravstvene preglede delojemalcev, ki jih je delodajalec dolžan zagotoviti na podlagi zakona, ki ureja varnost in zdravje pri delu in bi opustitev zdravstvenega pregleda oziroma plačila pomenila kršitev zakona in s tem kazensko odgovornost delodajalca;
4. plačila delodajalca za cepljenje delojemalcev, pod pogojem, da iz izjave o varnosti z oceno tveganja delovnega mesta delojemalca skladno s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, sledi, da je treba takemu delojemalcu zagotoviti cepljenje;
5. plačila delodajalca za zavarovanje delojemalcev za nesreče pri delu, ki ga je delodajalec dolžan zagotoviti na podlagi zakona in bi opustitev zavarovanja oziroma plačila pomenila kršitev zakona;
6. uporaba parkirnega prostora, ki ga delodajalec zagotovi delojemalcu;
7. uporaba računalniške in telekomunikacijske opreme, ki jo delodajalec zagotovi delojemalcu.

(4) Če delodajalec podari otroku delojemalca darilo v mesecu decembru, se vrednost darila ne všteva v davčno osnovo delojemalca, če njegova vrednost ne presega 42 eurov. Navedeno velja za darilo otroku do starosti 15 let.

(5) Bonitete, ki jih delodajalec delojemalcu ne zagotavlja redno ali pogosto, se ne vključujejo v davčno osnovo delojemalca, če vrednost vseh bonitet v mesecu ne presega 13 eurov. Ta določba velja le za bonitete iz delovnega razmerja.

41. člen (davčna osnova)

(1) Osnova za dohodnino (v nadaljnjem besedilu: davčna osnova) od dohodka iz delovnega razmerja je dohodek iz 37. člena tega zakona, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati delojemalec.

(2) Obvezni prispevki za socialno varnost, ki so primerljivi z obveznimi prispevki za socialno varnost v Sloveniji in jih delojemalec plačuje v sklad, priznan za davčne namene v katerikoli drugi državi, se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodka iz 37. člena tega zakona odštejejo pod pogojem, da fizična oseba ni bila rezident Slovenije neposredno pred začetkom opravljanja dela iz delovnega razmerja v Sloveniji in je v tem času že prispevala v navedeni sklad.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se v davčno osnovo od pokojnin, nadomestil in drugih dohodkov iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja šteje dohodek, kot je odmerjen v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in v skladu z drugimi predpisi, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati prejemnik teh dohodkov. Za določitev davčne osnove pri vdovski in družinski pokojnini se upošteva število družinskih članov, ki jo prejemajo. V davčno osnovo od navedenih dohodkov, prejetih iz tujine, se šteje dohodek, kot je odmerjen v skladu s predpisi.

(4) Davčna osnova od dohodka iz prvega, drugega in tretjega odstavka 38. člena tega zakona je vsak posamezni dohodek, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačati delojemalec in za normirane stroške v višini 10% dohodka. Poleg

normiranih stroškov je mogoče uveljavljati tudi dejanske stroške prevoza in nočitve v zvezi z opravljanjem dela ali storitev, in sicer se priznajo na podlagi dokazil pod pogoji in do višin, ki jih na podlagi 44. člena tega zakona določi vlada.

(5) Davčna osnova od dohodka iz četrtega odstavka 38. člena tega zakona, je vsak posamezni dohodek, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati verski delavec.

44. člen **(dohodek iz delovnega razmerja, ki se ne všteva v davčno osnovo)**

(1) V davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja se ne vštevajo:

1. obvezni prispevki za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati delodajalec;
2. premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih za račun delojemalca zavarovanca plačuje delodajalec izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali v drugi državi članici EU, po pokojninskem načrtu, ki je odobren in vpisan v poseben register v skladu s predpisi, ki urejajo prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar največ do zneska, ki je enak 24% obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delojemalca – zavarovanca in ne več kot 2.390 eurov letno. Glede uskladitve premije, ki se ne všteva v davčno osnovo in načina objave usklajenih zneskov premije, se uporablja 118. člen tega zakona;
3. povračila stroškov v zvezi z delom, kot so prehrana med delom, stroški prevoza na delo in z dela in terenski dodatek, pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada, ter nadomestilo za ločeno življenje do višine, ki jo določi vlada;
4. povračila stroškov v zvezi s službenim potovanjem, kot so:
 - a) dnevnic,
 - b) povračilo stroškov prevoza vključno s povračilom stroškov za uporabo delojemalčevega osebnega vozila za službene namene (kilometrini),
 - c) povračilo stroškov za prenočišče,pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada. Povračilo stroškov po tej točki se lahko določi ločeno ali v skupnih zneskih;
5. vrednost uniform in osebnih zaščitnih delovnih sredstev, vključno s stroški za njihovo vzdrževanje, pod pogojem, da so določene s posebnimi predpisi;
6. nadomestilo za uporabo lastnega orodja, naprav in predmetov (razen osebnih vozil), potrebnih za opravljanje dela na delovnem mestu, pod pogojem, da so določena s posebnimi predpisi ali na podlagi kolektivne pogodbe oziroma notranjega akta delodajalca, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega dela, in pod pogojem, da je delodajalec določil navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato le-ta predstavlja utemeljen in razumen znesek – do višine 2% mesečne plače delojemalca, vendar ne več kot do višine 2% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji;
7. jubilejna nagrada za skupno delovno dobo ali za skupno delovno dobo pri zadnjem delodajalcu, odpravnina ob upokojitvi in enkratna solidarnostna pomoč do višine, ki jo določi vlada;
8. plačila vajencem, dijakom in študentom za obvezno praktično delo, do višine, ki jo določi vlada;
9. odpravnina zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki je določena kot pravica iz delovnega razmerja in izplačana pod pogoji, ki jih določa Zakon o delovnih razmerjih, v višini odpravnine, kot je določena zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razloga nesposobnosti ki jo je delodajalec dolžan izplačati na podlagi Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13), vendar največ do višine desetih povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Sloveniji. Za odpravnino iz prejšnjega stavka se ne šteje odpravnina zaradi odpovedi vsake naslednje pogodbe o zaposlitvi pri istem delodajalcu ali pri osebi, ki je z delodajalcem povezana oseba in odpravnina, izplačana delojemalcu, ki je z delodajalcem povezana oseba;
10. nadomestilo za uporabo lastnih sredstev pri delu na domu v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, pod pogojem, da je določeno s posebnimi predpisi ali na podlagi kolektivne pogodbe oziroma notranjega akta delodajalca, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega dela, in pod pogojem, da je delodajalec določil navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato le-ta predstavlja utemeljen in razumen znesek – do višine 5% mesečne plače delojemalca, vendar ne več kot do višine 5% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Dejanske stroške je mogoče uveljavljati na podlagi dokazil;

11. odpravnina zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas, ki je določena kot pravica iz delovnega razmerja in izplačana pod pogoji, ki jih določa Zakon o delovnih razmerjih, v višini odpravnine, ki jo je delodajalec dolžan izplačati na podlagi Zakona o delovnih razmerjih, vendar največ do višine treh povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Sloveniji. Za odpravnino iz prejšnjega stavka se ne šteje odpravnina zaradi prenehanja vsake naslednje pogodbe o zaposlitvi za določen čas pri istem delodajalcu ali pri osebi, ki je z delodajalcem povezana oseba in odpravnina, izplačana delojemalcu, ki je z delodajalcem povezana oseba.

(2) Pri določanju višin povračil stroškov v zvezi z delom in dohodkov, ki jih v skladu s 3., 4., 7. in 8. točko prvega odstavka tega člena določi vlada, se kot podlago upošteva raven posameznih navedenih pravic delojemalcev, določena z zakoni in s kolektivnimi pogodbami na ravni države. Če delodajalec izplačuje navedena povračila stroškov v zvezi z delom in dohodke, ki so višji od zneskov, ki jih za navedena povračila in dohodke določi vlada, se znesek posameznega povračila oziroma dohodka v delu, ki presega znesek, določen s strani vlade, všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

(3) Pri določanju zneska povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji, navedenega v 6., 9., 10. in 11. točki prvega odstavka tega člena, se upošteva zadnji podatek Statističnega urada Republike Slovenije.

(4) Če delodajalec izplačuje dohodke iz 2., 6., 9., 10. in 11. točke prvega odstavka in drugega odstavka tega člena v višini, ki presega znesek, naveden v navedenih točkah in odstavkih kot neobdavčen, se znesek posameznega dohodka v delu, ki presega znesek, ki je določen kot neobdavčen, všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

45. člen **(priznavanje stroškov za delo v tujini)**

(1) Zavezanec, ki prejema dohodek iz delovnega razmerja iz tujine, lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za stroške prehrane med delom in stroške prevoza na delo in z dela, glede na dejansko prisotnost na delovnem mestu v tujini. Navedeni stroški se priznajo pod pogoji in do višine, ki jih na podlagi drugega odstavka 44. člena tega zakona določi vlada.

(2) Če zavezanec prejme povračilo stroškov iz prvega odstavka tega člena, se ne glede na 44. člen tega zakona, v davčno osnovo iz prvega odstavka tega člena vštevajo tudi tovrstna povračila.

47. člen **(izključitev iz dohodka iz dejavnosti)**

(1) Ne glede na 46. člen tega zakona, se za dohodek iz dejavnosti ne šteje dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, določen v III.4. poglavju tega zakona, razen če se davčna osnova od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

(2) Davčna osnova od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, če se člani kmečkega gospodinjstva, za katere se v skladu z 69. členom tega zakona šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, za katero se obračunava davek na dodano vrednost, za to prostovoljno odločijo, pri čemer morajo:

1. enega od zavezancev za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva, določenega v drugem odstavku 69. člena tega zakona, določiti kot zavezanca za celotno kmetijsko in gozdarsko dejavnost v okviru kmečkega gospodinjstva (kot nosilca te dejavnosti), oziroma če se v okviru kmečkega gospodinjstva opravlja tudi druga kmetijska ali dopolnilna dejavnost na kmetiji, kot jo določajo predpisi o kmetijstvu, kot zavezanca za celotno kmetijsko in dopolnilno dejavnost v okviru kmečkega gospodinjstva,

2. tak način ugotavljanja davčne osnove priglasiti pri davčnem organu in

3. se zavezati, da bodo davčno osnovo na tak način ugotavljali najmanj pet davčnih let.

(3) Ne glede na 46. člen tega zakona, se za dohodek iz dejavnosti ne šteje dohodek iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice, določen v III.5. poglavju tega zakona, če ga ne dosega fizična oseba v okviru svojega organiziranega podjetja oziroma organizirane dejavnosti.

66. člen (olajšava za donacije)

(1) Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in v naravi za humanitarne, invalidske, socialno-varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, športne, kulturne, ekološke, religiozne in splošnokoristne namene, in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije in rezidentom drugih držav članic EU, razen poslovnim enotam rezidentov držav članic EU, ki se nahajajo izven držav članic EU, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti, do zneska, ki ustreza 0,3% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu.

(2) Zavezanec lahko uveljavlja, poleg znižanja davčne osnove po prvem odstavku tega člena, dodatno znižanje davčne osnove do zneska, ki ustreza 0,2% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu, za znesek izplačil v denarju in v naravi za kulturne namene in za takšna izplačila prostovoljnim društvom, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki delujejo v javnem interesu za te namene in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije in rezidentom drugih držav članic EU, razen poslovnim enotam rezidentov držav članic EU, ki se nahajajo izven držav članic EU, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti.

(3) Zavezanec lahko uveljavlja tudi znižanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in naravi političnim strankam, vendar največ do zneska, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu.

(4) Za znesek, ki ustreza 0,3% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu iz prvega odstavka tega člena, in za znesek, ki ustreza 0,2% obdavčenega prihodka zavezanca v davčnem letu iz drugega odstavka tega člena, in za znesek, ki je enak trikratni povprečni mesečni plači na zaposlenega pri zavezancu iz tretjega odstavka tega člena, se šteje znesek vseh izplačil v celotnem davčnem letu.

(5) Zavezanec lahko za znesek, ki presega znesek znižanja davčne osnove po tem členu za namene in izplačila po drugem odstavku tega člena, znižuje davčno osnovo v naslednjih treh davčnih letih skupaj z znižanjem davčne osnove za te namene za tekoče davčno leto, vendar skupaj ne več, kot je določeno v prvem in drugem odstavku tega člena, in največ v višini davčne osnove.

(6) Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo za donacije v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena tudi če gre za izplačila v države članice Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: EGP), ki hkrati niso države članice EU.

(7) Ne glede na prvi, drugi in šesti odstavek tega člena davčnih olajšav ni mogoče uveljavljati za izplačila v države, s katerimi ni zagotovljena izmenjava informacij, ki bi omogočala spremljanje teh izplačil. Sklep o določitvi seznama držav objavi minister, pristojen za finance, v Uradnem listu Republike Slovenije.

69. člen (splošno o dohodku iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti)

(1) Za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se štejejo vsi dohodki v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo na kmečkem gospodinjstvu.

(2) Kmečko gospodinjstvo po tem zakonu je skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, evidentiranih na istem naslovu, ki so na dan 30. junija v davčnem letu po predpisih o

prijavi prebivališča stalno ali začasno prijavljene na tem naslovu, niso najeta delovna sila (v nadaljnjem besedilu: člani kmečkega gospodinjstva), ter se vsaj za enega ali več članov kmečkega gospodinjstva šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost po določbah tega zakona in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 eurov.

(3) Kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost se šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena, se kot osnovna kmetijska dejavnost ne šteje pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelava sadik vinske trte in sadik hmelja, pridelava okrasnih rastlin ter intenzivna pridelava vrtnin in zelišč.

(5) Ne glede na četrti odstavek tega člena, se kot osnovna kmetijska dejavnost šteje intenzivna pridelava vrtnin in zelišč na prostem, na površinah, evidentiranih pod katastrsko kulturo vrt. Kot intenzivna pridelava vrtnin in zelišč se šteje pridelava več kot ene vrtnine ali zelišča na isti površini v posameznem letu.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena se kot osnovna kmetijska dejavnost šteje tudi čebelarstvo, vezano na panje, evidentirane v registru čebelnjakov.

(7) Šteje se, da v okviru kmečkega gospodinjstva opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost člani kmečkega gospodinjstva, ki so na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja, vpisani v zemljiški knjigi oziroma zemljiškem katastru kot lastniki, zakupniki ali imetniki pravice uporabe kmetijskega ali gozdnega zemljišča (v nadaljevanju: zemljišča) na podlagi drugega pravnega naslova.

(8) Če zemljišče dejansko uporablja oseba, ki nima pravice do uporabe zemljišča na podlagi pravnega naslova v zemljiški knjigi in zemljiškem katastru, se lahko za namene tega zakona ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku zemljišča.

(9) Šteje se, da osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost opravlja tudi fizična oseba, ki je kot lastnik ali uporabnik panjev na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja, evidentirana v registru čebelnjakov.

(10) Šteje se, da osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost opravlja tudi fizična oseba, ki so ji v letu, na katero se obdavčitev nanaša, izplačani drugi dohodki v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

71. člen (davčna osnova)

(1) Davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov iz 70. člena tega zakona je za pridelavo na zemljiščih katastrski dohodek, kot je ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja.

(2) Davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov iz 70. člena tega zakona je za pridelavo v panjih 70% pavšalne ocene dohodka na panj, kot je ugotovljena po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka.

(3) Davčna osnova od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona je vsak posamezni dohodek.

72. člen (pripisovanje davčne osnove posameznemu zavezancu)

(1) Katastrski dohodek se posameznemu zavezancu, članu kmečkega gospodinjstva, pripiše za

zemljišča, ki jih ima pravico uporabljati.

(2) Katastrski dohodek zemljišč, s katerimi razpolagajo člani agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine, ki se po predpisih o kmetijstvu štejejo za samostojno kmetijsko gospodarstvo, se posameznemu članu takega kmetijskega gospodarstva, ki je zavezanec za dohodnino po tem poglavju, pripiše glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež ali delež, ki ga ima v uporabi.

(3) Pavšalna davčna osnova za panj se pripiše uporabniku panja.

(4) Davčna osnova od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona se pripiše posameznemu zavezancu, članu kmečkega gospodinjstva, za katerega se v skladu z 69. členom tega zakona šteje, da opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu.

(5) Davčna osnova od drugih dohodkov iz 70. člena tega zakona, prejetih za račun članov agrarne skupnosti, skupnega pašnika ali planine, ki se po predpisih o kmetijstvu šteje za samostojno kmetijsko gospodarstvo, se posameznemu članu takega kmetijskega gospodarstva, ki je zavezanec za dohodnino po tem poglavju, pripiše glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež ali delež, ki ga ima v uporabi.

96. člen (oprostitev)

(1) Dohodnine se ne plača od dobička iz kapitala, doseženega pri odsvojitvi kapitala po 20 letih imetništva.

(2) Dohodnine se ne plača tudi od dobička iz kapitala, doseženega pri:

1. prvi odsvojitvi delnic ali deleža v kapitalu, pridobljenega v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij. Za prvo odsvojitve se šteje tudi prva odsvojitve podedovanih delnic ali deleža v kapitalu, ki jih je zapustnik pridobil v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij;
2. odsvojitvi stanovanja ali stanovanjske hiše – ki ima največ dve stanovanji, s pripadajočim zemljiščem – v katerem je imel zavezanec prijavljeno stalno prebivališče in ga je imel v lasti ter je tam dejansko bival vsaj zadnja tri leta pred odsvojitvijo; če je zavezanec stanovanje ali stanovanjsko hišo uporabljal v zvezi z opravljanjem dejavnosti ali ga je oddajal v najem, se za odsvojitve kapitala po tej točki ne šteje odsvojitve tistega dela stanovanja ali stanovanjske hiše, ki ga je zavezanec uporabljal v zvezi z opravljanjem dejavnosti (pod pogojem, da je stanovanje ali stanovanjska hiša oziroma njun del v poslovnih knjigah prikazano kot sredstvo za potrebe dejavnosti) ali ga je oddajal v najem;
3. odsvojitvi investicijskih kuponov, ki jih je imetnik pridobil z zamenjavo delnic pooblašene investicijske družbe, ali delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblašene investicijske družbe – v postopku obveznega preoblikovanja pooblašene investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblašene investicijske družbe, v vzajemni sklad, ali v postopku obvezne oddelitve dela sredstev pooblašene investicijske družbe v vzajemni sklad, in sicer v roku in po predpisih, ki urejajo to področje – pod pogojem, da so bile te delnice pridobljene v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij;
4. odsvojitvi dolžniških vrednostnih papirjev;
5. odsvojitvi deleža, pridobljenega na podlagi naložb tveganega kapitala (naložb v obliki povečanja osnovnega kapitala družbe z vložki zavezanca ali ustanovitve gospodarske družbe) v družbi tveganega kapitala, ki je ustanovljena v skladu z zakonom, ki ureja družbe tveganega kapitala, če je imela ta družba status družbe tveganega kapitala skozi celotno obdobje imetništva takega deleža zavezanca; o tem ali gre za odsvojitve kapitala po tej točki, odloči davčni organ na podlagi priglasitve odsvojitve pri davčnem organu.

(3) Izguba, ki jo zavezanec doseže pri odsvojitvi kapitala iz prvega in drugega odstavka tega člena, ne zmanjšuje davčne osnove od dobička iz kapitala.

(4) V čas prijavljenega stalnega prebivališča iz 2. točke drugega odstavka tega člena se pri državljanu države članice EU oziroma EGP, ki ni Slovenija, šteje tudi čas prijavljenega začasnega prebivališča v stanovanju ali stanovanjski hiši.

110. člen

(upoštevanje oproščenega dohodka pri izračunu dohodnine od drugih dohodkov rezidenta)

(1) Dohodek rezidenta, od katerega se skladno z določbami mednarodne pogodbe v Sloveniji ne plačuje dohodnine, se upošteva pri izračunu višine dohodnine od preostalega obdavčljivega dohodka takega rezidenta, če je tako določeno z mednarodno pogodbo.

(2) V dohodek iz prvega odstavka tega člena se ne všteva dohodek iz kapitala.

111. člen

(splošna olajšava)

(1) Vsakemu rezidentu se prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 2.800 eurov letno, pod pogojem, da drug rezident za njega ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana.

(2) Poleg olajšave, določene v prvem odstavku tega člena, se rezidentu, katerega skupni dohodek iz naslova dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, razen dohodka iz dejavnosti, če se davčna osnova od tega dohodka ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in prenosa premoženjske pravice ter drugih dohodkov – razen dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine oziroma se ne všteva v davčno osnovo – v letu, za katero se odmerja dohodnina, ne presega 10.200 eurov, prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 3.019,83 eurov letno.

(3) Poleg olajšave, določene v prvem odstavku tega člena, se rezidentu, katerega skupni dohodek iz naslova dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, razen dohodka iz dejavnosti, če se davčna osnova od tega dohodka ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in prenosa premoženjske pravice ter drugih dohodkov – razen dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine oziroma se ne všteva v davčno osnovo – v letu, za katero se odmerja dohodnina, presega 10.200 eurov in ne presega 11.800 eurov, prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 1.000 eurov letno.

(4) Za dohodek iz dejavnosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se šteje dobiček, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, razen razlike v obrestih.

(5) Glede uskladitve in načina objave zneskov skupnega dohodka, ki so določeni v drugem in tretjem odstavku tega člena, se uporablja 118. člen tega zakona.

122. člen

(stopnje dohodnine)

(1) Stopnje dohodnine za davčno leto so:

če znaša neto letna davčna osnova v eurih		znaša dohodnina v eurih				
nad	do					

	7.841				16%	
7.841	18.534	1.254,56	+	27%	nad	7.841
18.534		4.141,67	+	41%	nad	18.534

(2) Z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, se lahko, upoštevaje cilje ekonomske politike vlade, določi koeficient, s katerim se uskladijo zneski neto letnih davčnih osnov iz prvega odstavka tega člena; temu ustrezno se zneski dohodnine izračunajo. Navedeni koeficient se mora določiti, če koeficient rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji za mesec avgust tekočega leta v primerjavi z mesecem avgustom prejšnjega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, preseže 1,03.

(3) Zneske iz drugega odstavka tega člena določi minister, pristojen za finance, najpozneje v decembru tekočega leta za naslednje leto, če je z zakonom o izvrševanju proračuna za naslednje leto določena uskladitev.

128. člen (akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti)

(1) Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti, če se davčna osnova od tega dohodka v davčnem letu ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, se za davčno leto izračuna od davčne osnove, določene v III.3. poglavju tega zakona, vključno z zmanjšanjem in povečanjem davčne osnove ter davčnimi olajšavami, upoštevaje davčne olajšave, določene v prvem, drugem in tretjem odstavku 113. člena tega zakona, in na podlagi stopenj dohodnine, določenih v 122. členu tega zakona.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, lahko upošteva olajšava iz 111. člena, prvega in drugega odstavka 114. člena tega zakona, če zavezancu za posamezno davčno leto te olajšave niso bile upoštevane pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, ali je bilo na ta način upoštevanih manj kot 5/12 teh olajšav. V primeru smrti zavezanca se zavezancu prizna sorazmerni del olajšav do dneva smrti zavezanca v skladu s prejšnjim stavkom tega odstavka. Ne glede na prvi odstavek tega člena se pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti lahko upošteva olajšava iz 117. člena tega zakona za premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jih zavezanec plačuje zase v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja, če je obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan kot samozaposlena oseba.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti za zavezanca, ki je dosegel dohodke iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona, lahko izračuna po posebej izračunani povprečni stopnji akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Povprečna stopnja akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti se izračuna ob upoštevanju stopenj dohodnine iz 122. člena tega zakona, sorazmernega dela davčne osnove od dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona, če se davčna osnova od tega dohodka v davčnem letu ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, določene v III.3. poglavju tega zakona, vključno z zmanjšanjem in povečanjem davčne osnove ter davčnimi olajšavami (v nadaljnjem besedilu tega odstavka: davčna osnova), na člana kmečkega gospodinjstva, ki je obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti, in ob upoštevanju drugega odstavka tega

člena. Sorazmerni del davčne osnove od dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena tega zakona se ugotovi tako, da se davčna osnova razdeli na toliko delov, kolikor je članov kmečkega gospodinjstva zavezanca, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti.

(4) Predhodna akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti se za davčno leto določi v višini akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti po zadnjem obračunu akontacije dohodnine, če ni z zakonom drugače določeno. Predhodna akontacija dohodnine se plačuje v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(5) Predhodna akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti in davčni odtegljaj iz 68. člena tega zakona se odštejeta od akontacije dohodnine iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena. Morebitna vračila in doplačila akontacije dohodnine se plačujejo v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek.

141. člen (polni odbitek)

Ne glede na 137. člen tega zakona lahko rezident od dohodnine, odmerjene po tem zakonu od dohodka od prihrankov, ki ga določa Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti (UL L št. 157 z dne 26. 6. 2003, str. 38) in ki je obdavčen v drugi državi članici Evropske unije po 1. juliju 2005 na podlagi navedene direktive, odšteje znesek ustreznega dela take dohodnine, ki jo je plačal v tej državi. Kadar znesek tako plačane dohodnine v drugi državi članici Evropske unije presega dohodnino, odmerjeno od teh dohodkov po tem zakonu, se razlika rezidentu povrne. Če je bil dohodek od prihrankov rezidenta v drugi državi članici Evropske unije obdavčen še s katerokoli drugo obliko davčnega odtegljaja, se tak odtegljaj ob upoštevanju drugih določb tega poglavja zakona odšteje, preden se odšteje dohodnina, ki je plačana v tej državi na podlagi navedene direktive.

Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOSn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15 in 102/15)

199. člen

(1) V lestvici za odmero dohodnine iz prvega odstavka 122. člena zakona, ki ureja dohodnino, se za leto 2013 in 2014 ter za leto 2015 določi dodatna stopnja dohodnine v višini 50 %, če znaša neto letna davčna osnova nad 69.313 eurov.

(2) Prva uskladitev zneska neto davčne osnove iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z drugim in tretjim odstavkom 122. člena Zakona o dohodnini za leto 2013.

(3) Ne glede na prvi odstavek 122. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 24/12, 30/12, 40/12-ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13, 29/14-odl. US, 50/14, 23/15 in 55/15; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2) so stopnje dohodnine za davčni leti 2016 in 2017:

če znaša neto letna davčna osnova		znaša dohodnina v eurih	
nad	do		
	8.021,34		16%
8.021,34	20.400,00	1.283,41 + 27% nad 8.021,34	
20.400,00	70.907,20	4.625,65 + 41% nad 20.400,00	
70.907,20		25.333,60 + 50% nad 70.907,20	

(4) Uskladitev zneskov iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z drugim in tretjim odstavkom 122. člena ZDoh-2.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

(razlogi in posledice, zaradi katerih se predlaga nujni ali skrajšani postopek, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se v skladu s 169. členom Poslovnika državnega zbora obravnava po nujnem postopku)

VI. PRILOGE

osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona

analize, študije

vprašalniki

ankete

pobude in predlogi, ki so neposredno vplivali na odločitev za predlog zakona

drugo